Rapport seksueel misbruik in de tantra-sector

16 april 2018
Helene Baayen en mr. Caroline Franssen
Meldpunt Tantra Misbruik
https://meldpunt-tanta-misbruik.nl

Meldpunt-Tantra-Misbruik.nl

Rapport seksueel misbruik in de tantra-sector
Verslag van het Meldpunt Tantra Misbruik

ISBN 978-94-90887-00-1
NUR 000
Versie 3.2

© 2018 Helene Baayen, mr. Caroline Franssen
Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag, zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n) op het auteursrechts c.q. de uitgever van deze uitgave door de rechthebbende(n) gemachtigd namens hem (hen) op te treden, niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking. De uitgever is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren, als bedoeld in art. 17 lid 2 Auteurswet 1912 en in het KB van 20 juni 1974 (stb. 351) ex artikel 6b, te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden.

Voorwoord

'Het intense lijden van de vrouwen die wij gesproken hebben, heeft ons tot in ons diepste wezen geraakt. De oeverloze worsteling om gehoor te krijgen bij de politie heeft ons verbijsterd. De ontkenning, agressie en laster vanuit de tantra-sector zelf geeft ons meer en meer het idee dat we eerder met een criminele organisatie te maken hebben dan met 'liefdevolle' zorgverleners.'

Het meldpunt is een vrijwillig particulier gefinancierd initiatief, dat wij hebben opgericht omdat wij geschokt waren over meldingen van vrouwen over tantra-behandelaars.
Het blijkt schrikbarend veel voor te komen dat vrouwen zich seksueel misbruikt voelen na een sessie bij een tantra-behandelaar. Het leed dat veroorzaakt wordt door seksueel misbruik wordt nog steeds zwaar onderschat en duurt vaak een mensenleven. Dit werkt vaak ook door in de tweede en derde generatie slachtoffers.
De slachtoffers werden buiten het meldpunt om bijna nergens gehoord en konden nergens echt terecht voor ondersteuning. In het tantra-veld hield men de vrouwen voor dat ze hun grenzen beter aan hadden moeten geven of dat het hun 'karma' was. Veel slachtoffers vertelden dat de politie weigerde om hun aangifte op te nemen, omdat het misbruik volgens de politie niet onder delictsomschrijvingen viel.

Ondertussen werden wij keer op keer benaderd door vrouwen die naar een tantra-aanbieder waren gegaan om zich te laten helpen, bijvoorbeeld met het overwinnen van blokkades. Ze vertelden dat ze in een situatie terecht waren gekomen dat de behandelaar zijn eigen seksuele behoeften op hen botvierde. De vrouwen die contact met ons opnamen, zochten in eerste instantie bevestiging voor hun gevoel van onbehagen over wat er gebeurd was. Hadden zij hun grenzen beter moeten aangeven? Hoorde penetratie zonder condoom thuis in een tantra-sessie? Is het normaal dat een tantra-aanbieder aan je vraagt om hem af te trekken? Nee, natuurlijk hoort dat niet! Een behandelaar of zorgverlener hoort volgens de wet zijn eigen seksualiteit bij zich te houden. Hij hoort geen enkel eigen initiatief te nemen op seksueel gebied. Zelfs als je er om zou vragen, hoort een professionele hulpverlener geen enkele seksuele interactie met je te hebben. Dat is een manier van denken die slechts in een beperkt deel van het tantra-veld wordt aangehangen. Een ander deel ziet geen enkel probleem in seksueel contact tussen therapeut en hulpvrager en pretendeert dat er sprake is van een gelijkwaardige relatie. Met als gevolg dat er kader en gelegenheid wordt geschapen voor mannen om vrouwen (en mannen) te misbruiken.

Wij vinden dat er iets moet gebeuren. Dit lijkt een nieuw hulpverlenend, zorgverlenend beroep dat buiten de huidige wettelijke kaders valt en waar geen gedegen, erkende beroepsopleiding voor is. Het gaat dus om 'hulpverleners' en 'zorgverleners' zonder erkende opleiding, zonder diploma's, die niet aangesloten zijn bij een beroepsvereniging en waartegen geen klachten ingediend kunnen worden bij een wettelijk erkende klachtencommissie. De tantra-sector blijkt bovendien geen boodschap aan bestaande wettelijke regelgeving te hebben. Men lijkt zich verheven te voelen boven het strafrecht dat seks met cliënten ziet als ontucht. Daarom is ons advies dat het deel van de tantra-sector dat behandelingen, die als therapie of zorg moeten worden gezien of door aanbieders daadwerkelijk aangemerkt worden als therapie of zorg, ook expliciet worden geschaard onder zorg. Op die manier komt die sector onder toezicht te staan

van een toezichthouder en kan deze grondig gecontroleerd worden. Volgens ons kan alleen op deze manier deze vorm van misbruik beter voorkomen worden. Het deel dat (on)vergund sekswerk verricht kan gehandhaafd worden door de betreffende gemeenten.

De rol van klokkenluider van seksueel misbruik onder de valse vlag van tantra heeft ons bijna opgebroken. Het meldpunt was het afgelopen half jaar voor ons beiden een bijna fulltime onbetaalde baan erbij. En niet zomaar een baan, maar eentje die emotioneel enorm veel van ons vroeg. Het was hartverscheurend om de 98 meldingen over misbruik te lezen en intensief contact te hebben met de slachtoffers. Daarnaast moesten wij ons bijzonder inspannen voor de slachtoffers opdat zij gehoord zouden worden. Zelfs tijdens het schrijven van ons rapport waren wij nog bezig om een slachtoffer te begeleiden dat de moed had gevonden om aangifte te gaan doen. Bij de politie werd zij alleen maar ontmoedigd en kreeg ze te horen kreeg dat er waarschijnlijk geen nader onderzoek zal plaatsvinden. Wij lagen en liggen onder vuur binnen de tantra-wereld, naar wij aannemen omdat mensen hun broodwinning bedreigd zien. Als brengers van het slechte nieuws koos men er liever voor om de boodschapper aan te vallen en proberen de mond te snoeren dan de boodschap te onderzoeken.

Oprechte dank en waardering gaat uit naar alle mensen en instanties die hebben meegedacht, meegeholpen en die ons gesteund hebben. Bovenal gaat onze dank en waardering naar al die ongelooflijk dappere vrouwen en die ene man die zijn gaan spreken. Mensen die uit het duister van hun schaamte geklommen zijn om te voorkomen dat meer mensen slachtoffer gaan worden van zogenaamde tantra-aanbieders.

Met dit rapport sluit het Meldpunt Tantra Misbruik zijn werkzaamheden af.

Helene Baayen en mr. Caroline Franssen

Dit rapport is inclusief alle (doorklikbare) links naar relevante andere rapporten, wetsartikelen, artikelen in de media, websites en jurisprudentie online in te zien op de website van het Meldpunt Tantra Misbruik (https://meldpunt-tantra-misbruik.nl).

Inhoud

Voorwoord 1

Inhoud 3

1. Doel, ontstaansgeschiedenis, conclusies en aanbevelingen 7

1.1 Inleiding 7

1.2 Doelen van het meldpunt 7

1.3 Ontstaansgeschiedenis van het meldpunt 7

1.4 Conclusies 8

1.5 Aanbevelingen 10

2. Inventarisatie van het misbruik probleem 13

2.1 Inleiding 13

2.2 Wat wel en niet toegestaan is wat betreft seksueel contact 13

2.3 Wat is tantra? 13

2.4 Wie zijn er actief in deze sector? 15

2.5 Wat doet een behandelaar? 16

2.6 Hoe gaat grensoverschrijding in zijn werk? 16

2.7 Welke soorten misbruik zijn er en hoe vaak komt het voor? 18

2.8 Wie worden er slachtoffer van deze behandelaars? 21

2.9 Reacties uit de beroepsgroep 22

3. Werkwijze Meldpunt Tantra Misbruik 23

3.1 Inleiding 23

3.2 Inventarisatie acties van het meldpunt 23

3.3 Internationaal 24

4. Waar past het tantra-misbruik binnen het grotere veld van (seksueel)misbruik? 25

4.1 Inleiding 25

4.2 Misbruik in de sport 25

4.3 Reclaimed Voices 25

4.4 Meldpunt seksueel misbruik Boeddhistische gemeenschap (BG) 26

4.5 Misbruik Katholieke kerk 27

4.6 Jeugdzorg 27

4.7 Sektesignaal en Meld Misdaad Anoniem 27

4.8 Religie, pseudo-zorg en tantra-misbruik 28

5. Wat kan de overheid doen om het misbruik tegen te gaan? 29

5.1 Inleiding 29

5.2 Meldingen serieus nemen 29
5.3 Helderheid en eenduidigheid brengen in de rechtspraak 29
5.4 Handhaven prostitutievergunningen door gemeente 30
5.4 Vergunningen niet verlenen aan behandelaars die onder zorg vallen 30
5.5 Wet Wkkgz en handhaving 31
5.6 Regulering beroepsopleidingen 32
5.7 Meldcode uitbreiden met seksueel misbruik 33
6. Opvang slachtoffers 35
6.1 Inleiding 35
6.2 Eerste opvang en bevestiging 35
6.3 Juridische Hulp 36
6.4 Psychologische hulp tijdens de procedure 36
6.5 Lotgenotencontact 36
6.6 Secundaire victimisatie 37
7. Voortzetting van het meldpunt 39
7.1 Inleiding 39
7.2 Noodzaak van een specifiek meldpunt 39
7.3 Meldpunt gesloten 39
7.4 Koepel van meldpunten maken maken met specifieke portals 40
8. Politie en justitie 41
8.1 Inleiding 41
8.2 Bevindingen van het meldpunt 41
8.3 Aandachtspunten voor politie en justitie 42
Bijlagen 43
I. Terminologie 43
II. Relevante wetsartikelen 44
II.I Wetboek van Strafrecht: 44
II.I.I Artikel 240 44
II.I.II Artikel 242 44
II.I.III Artikel 243 44
II.I.IV Artikel 246 44
II.I.V Artikel 247 44
II.I.VI Artikel 249 45
II.II Wetboek van Strafvordering: 45
II.II.I Artikel 156 45
II.II.II Artikel 160 45

II.II.III Artikel 161 46
II.II.IV Artikel 163 46
II.II.V Artikel 165 46
II.III Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz) 46
II.III.I Artikel 27 46
III. Relevante jurisprudentie misbruik door begeleiders en zorgverleners 47
III.I Mental coach veroordeeld tot taakstraf wegens seks met cliënte 47
III.II Alternatief therapeut veroordeeld tot betalen schadevergoeding wegens seksueel misbruik en afpersing 47
III.III Therapeut veroordeeld tot gevangenisstraf wegens seksuele handelingen en afpersing 47
III.IV Masseur veroordeeld tot gevangenisstraf wegens verkrachting met vinger 47
III.V Man veroordeeld wegens verkrachting na geven GHB aan vrouw 48
III.VI Medium veroordeeld wegens ontucht met zijn cliënte 48
III.VII Therapeut krijgt taakstraf na gemeenschap met patiënte 48
III.VIII Natuurgenezer veroordeeld wegens ontucht tijdens massages 48
III.IX Gynaecoloog krijgt beroepsverbod na gemeenschap met patiënte 49
III.X Aura-/chakrahealer veroordeeld wegens seksuele handelingen met acht slachtoffers 49
III.XI Hoge Raad oordeelt dat een uitleg onder Art. 249.2.3 WvS als “formele behandelrelatie” te beperkend is 49
III.XII Huisarts uit BIG-register geschrapt na toepassing tantrische behandelmethode 49
IV. Onderzoek Universiteit Groningen naar strafbare dwang, verkrachting en ontucht 50
V. Nieuws over het meldpunt en de aanhouding van behandelaars 50
VI. Voorbeeld APV gemeente Heerde 52
VII. Voorbeelden ethische codes 56
VIII. Kamervragen die zijn gesteld rond het Meldpunt Tantra Misbruik 56
VIII.I Vragen van het lid Kuiken 56
VIII.II Antwoorden van Minister Grapperhaus op vragen van lid Kuiken 57
VIII.III Vragen van het lid van Nispen 59
VIII.IV Antwoorden van Minister Dekker op vragen van lid van Nispen 59

1. Doel, ontstaansgeschiedenis, conclusies en aanbevelingen

1.1 Inleiding

Het Meldpunt Tantra Misbruik brengt in kaart wat de risico's zijn in de tantra-sector. In eerste instantie was de focus op seksueel misbruik. Tantra op zich brengt sowieso een serieus risico op seksueel misbruik met zich mee omdat tantra-behandelaars en tantra-docenten vaak de (seksuele) grenzen van de beoefenaars opzoeken. Maar gaandeweg bleek het kernprobleem dat er een typisch 'waterbed-effect' lijkt plaats te vinden. De afgelopen jaren is de wetgeving op het gebied van prostitutie en zorgverlening strenger geworden. Het lijkt er nu op dat men via tantra deels een andere sluiproute heeft gevonden. Er is een wildgroei aan tantra-praktijken ontstaan. Enerzijds zijn tantra-praktijken een dekmantel voor betaald niet gereguleerd sekswerk zonder vergunning geworden, waardoor het grijze circuit van de prostitutie vergroot wordt. Anderzijds zijn er mensen actief die de indruk wekken zorg aan te bieden en ondertussen de op zorg van toepassing zijnde wetten en regels, zoals de wet WKKGZ en artikel 249 WvS ontduiken. In de ondoorzichtige situatie die zo is ontstaan, vindt veel misbruik plaats.

1.2 Doelen van het meldpunt

De doelen van het Meldpunt Tantra Misbruik zijn:

- Een bijdrage leveren aan het verminderen van seksueel misbruik in Nederland.
- Aard en omvang van misbruik in de tantra-sector op de politieke agenda zetten.
- Adequate aanpak bij de politie en goede rechtsgang bevorderen.
- Voorlichting, bewustwording en preventie.

1.3 Ontstaansgeschiedenis van het meldpunt

Het officiële Meldpunt Tantra Misbruik is begin oktober 2017 opgericht als gezamenlijk particulier initiatief door Helene Baayen en Caroline Franssen. Tussen 2012 en 2017 ontvingen zij, onafhankelijk van elkaar, meerdere meldingen van naar verluidt ongewenst onzedelijk gedrag van tantra-masseurs en intimiteitscoaches (verder genoemd 'behandelaar') jegens cliënten. De slachtoffers maakten melding van ongewenste seksuele handelingen die volgens de (straf)wet geen onderdeel uit horen te maken van een therapeut-cliënt relatie. De cliënten maakten melding van vaginale en anale penetratie, seksuele handelingen die verricht werden door de behandelaar bij de cliënt zelf en seksuele handelingen die de client bij de behandelaar moest verrichten. (zie voor nauwkeurige omschrijving van de meldingen de tabel 4). In eerste instantie richtten de oprichtsters van het meldpunt zich op de ondersteuning van de vrouwen, zowel emotioneel door middel van een luisterend oor als met ondersteuning bij aangifte doen bij de politie.

In de periode tussen 2012 en 2017 is er zover bekend bij het meldpunt, maar één aangifte opgenomen door de politie betreffende misbruik door een tantra-behandelaar. Die aangifte heeft niet tot vervolging geleid, alleen tot een reprimande. De politie heeft voor zover bekend wel enkele meldingen opgenomen, maar hier is naar het lijkt toen weinig tot niets mee gedaan. Baayen is zelf mee geweest met een slachtoffer naar het bureau zeden te Zwolle, daar wilde de politie alleen een melding opnemen en geen aangifte. De vraag is zelfs of de gedane meldingen goed geadministreerd zijn. Toen er navraag werd gedaan door de slachtoffers, bleken meerdere meldingen niet meer terug te vinden. Baayen heeft sinds 2012 meerdere gesprekken gevoerd met diverse afdelingen van de politie. In het voorjaar van 2017 heeft een uitgebreid gesprek plaatsgevonden met leidinggevenden van de zedenrecherche te Harderwijk. Daarbij zijn verschillende concrete meldingen uitgebreid ter sprake gekomen. Bij alle gesprekken beloofde de politie er wat mee te gaan doen, maar het lijkt dat de politie daarvoor toen toch te weinig mogelijkheden zag of daar geen tijd voor vrij kon maken.

Het aantal meldingen dat de oprichters van het meldpunt ontvingen (mondeling, telefonisch, per mail, WhatsApp en Facebook Messenger), bleef toenemen en er werd besloten om het meldpunt meer formeel in te richten om zo beter zicht te krijgen op de situatie. In navolging van het Meldpunt Seksueel Misbruik Boeddhistische Gemeenschap[1], is in overleg met diverse instanties het Meldpunt Tantra Misbruik[2] opgericht. De website meldpunt-tantra-misbruik.nl geeft uitgebreide informatie over wat wettelijk gezien onder misbruik valt. Door middel van een eenvoudig, maar goed beveiligd digitaal formulier konden slachtoffers van behandelaars een melding maken van seksueel misbruik. Op 7 oktober 2017 kwam de eerste melding via het formulier op de site binnen bij het meldpunt. Een week later kwam toevallig de welbekende #metoo- beweging op gang. Een journalist van de NOS controleerde, met uitdrukkelijke toestemming van de melders, de eerste dertig meldingen op echtheid en betrouwbaarheid.
Na het indienen van klachten bij de politie over het niet opnemen van de aangiften, werden sommige melders alsnog gehoord. Meerdere aangiften werden eindelijk opgenomen. De eerste behandelaar werd 29 november 2017 voor drie dagen verhoor in hechtenis genomen en 21 februari 2018 voor nog twee dagen verhoor. De tweede behandelaar heeft van 6 tot 23 maart in hechtenis gezeten.

Het Meldpunt Tantra Misbruik is een particulier initiatief en niet gefaciliteerd door de overheid in termen van financiële middelen, informatieve ondersteuning of digitale faciliteiten.

1.4 Conclusies

1. *De meldingen bij het Meldpunt Tantra Misbruik duiden op een significant misbruik probleem in de tantra-sector.* Bij het Meldpunt Tantra Misbruik zijn in een half jaar tijd 98 meldingen binnengekomen van seksueel misbruik waarvan 92 in de tantra-sector. Het misbruik vindt plaats bij behandelingen die over het algemeen aangeboden worden als zijnde zorg. Er zijn zeker 90 mannelijke en ruim 130 vrouwelijke behandelaars actief op het gebied van tantra zonder enig (para)medisch toezicht. De

[1] Website Meldpunt Boeddhistische gemeenschap
https://meldpuntbg.nl
[2] Website Meldpunt Tantra Misbruik
https://meldpunt-tantra-misbruik.nl/

vrouwen die zeggen misbruikt te zijn, kwamen voor massages en therapeutische zaken zoals het opheffen van blokkades. De bij het meldpunt ontvangen meldingen vermelden zowel vaginale en anale penetratie (54 meldingen) als andere seksuele handelingen (23 meldingen). De slachtoffers van het misbruik zijn ernstig getraumatiseerd en sommigen hebben ook (onherstelbaar) lichamelijk letsel opgelopen.

2. *Aangiften worden niet of moeizaam opgenomen door de politie.* De politie is niet overal bekend met het feit dat dit misbruik kan vallen onder misbruik door een hulpverlener, zoals strafbaar is gesteld in artikel 249.2.3 WvS. Ook binnen het Openbaar Ministerie bestaan geen eenduidige richtlijnen over wanneer iemand wel en wanneer iemand niet wordt gezien als hulpverlener. Het is niet duidelijk wanneer seksuele handelingen wel onder artikel 249 WvS vallen en wanneer niet. Er zijn grote verschillen bij de aanpak van (seksueel) misbruik door politiebureaus, rechtbanken en gerechtshoven.
3. *De overheid kijkt werkeloos toe en negeert het probleem.* De Minister van Justitie en Veiligheid, Grapperhaus, negeert het probleem door tantra(massage) sekswerk te noemen[3] en vervolgens op geen enkele wijze toe te zien op het handhaven van prostitutievergunningen van tantra-werkers. De Minister voor Rechtsbescherming, Dekker en de Inspectie Gezondheidszorg[4] negeren het probleem door tantra geen zorg te noemen en te stellen dat het niet valt onder de Wkkgz. Ondertussen wordt tantra door vele behandelaars wel degelijk als therapie en zorg aangeboden. Er is dus een behandelrelatie. De cliënten komen met een hulpvraag en ervaren het ook als therapie en zorg. Daarbij wordt overigens voorbijgegaan aan het feit dat er momenteel twee tantra-masseurs worden vervolgd op basis van artikel 249.2.3 WvS. In het enorme grijze gebied dat ontstaat doordat overheden en toezichthouders het probleem weg definiëren, wordt misbruik onder de dekmantel van tantra, zorg en therapie door de overheid feitelijk gedoogd. Er is in de ogen van het meldpunt pas sprake van sekswerk als cliënt en aanbieder dat van tevoren zijn overeengekomen. In de gevallen waar bij het meldpunt melding van misbruik is gedaan, kan er geen sprake zijn van sekswerk aangezien de melders aangeven dat ze afspraken hebben gemaakt voor zorg en therapie. Terwijl zij hiervoor kwamen, werden zij vervolgens geconfronteerd met ongewenste seksuele handelingen door hun behandelaar.
4. *Handhaven van vergunningen op sekswerk door gemeenten lijkt geen goede methode om dit misbruik te voorkomen.* Tot nu toe is er zover bekend één gemeente geweest die geprobeerd heeft misbruik te stoppen door de prostitutievergunning te handhaven (Rhenen). Daardoor is het probleem waarschijnlijk slechts verschoven naar een andere gemeente. Bij het meldpunt kwamen namelijk berichten binnen dat de betreffende man verder is gegaan in Wageningen. Overigens is zover bekend bij het meldpunt binnen het gemeentelijk beleid op dit moment geen aandacht voor tantra.[5] Alleen van de gemeente Rhenen en de gemeente Heerde is bekend dat ze op de hoogte zijn van de misstanden in de tantra-sector. Ook in wetenschappelijk onderzoek

[3] Beantwoording kamervragen door Minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid, 14-12-2017 https://www.openkamer.org/kamervraag/2017Z16147

[4] Beantwoording kamervragen door Minister Dekker van Rechtsbescherming 9-4-2018 https://meldpunt-tantra-misbruik.nl/antwoorden-minister-van-rechtsbescherming/

[5] Onderzoek naar de handhaving van het prostitutiebeleid bij de Nederlandse gemeenten http://bit.ly/RapportHandhavingProstitutiebeleidGemeenten

lijkt een blinde vlek voor tantra te zijn en is tantra tot nu toe in ieder wetenschappelijk onderzoek buiten beschouwing gelaten.[6]

1.5 Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen en ervaringen van het Meldpunt Tantra Misbruik, is hieronder een lijst met aanbevelingen opgenomen.

1. *Behandelaars die onder de vlag van tantra (of andere benamingen) in feite therapie en zorg verlenen en daarbij seksuele handelingen met cliënten verrichten, daadwerkelijk strafrechtelijk vervolgen volgens art 249.2.3 WvS.* Belangrijk hiervoor is dat de politie de meldingen en de wens om aangifte te doen van seksueel misbruik altijd serieus neemt. Dat betekent ook dat de politie de mogelijkheid om aangifte te doen niet actief ontraadt met argumenten als dat het toch niet te bewijzen valt. Professionalisering te faciliteren binnen politiekorpsen omtrent het misbruik, de terminologie en het jargon van behandelaars, evenals kennisverbreding over trauma en hertraumatisering. Gedegen kennis te bevorderen betreffende relevante wetsartikelen uit het Wetboek van Strafrecht. Meldingen en aangiftes aan elkaar koppelen, betere informatievoorziening en overleg bij de politie zelf.
2. *Met steun van de overheid een onafhankelijk meldpunt opzetten waar tantra-misbruik gemeld kan worden.* Dat meldpunt onderdeel te laten zijn van een overkoepelend landelijk orgaan. Grote voorkeur heeft het om een landelijk overkoepelend orgaan op te zetten dat alle expertise verzamelt en waar alle meldpunten in de pseudo-zorg en religieuze en levensbeschouwelijke stromingen zich bij kunnen aansluiten. Een dergelijke koepelorganisatie met voor de burger verschillende loketten waar ze zich specifiek door aangesproken voelen, bestaat op dit moment in Australië.[7]
3. *Gerichte hulpverlening opzetten voor vrouwen die misbruik in tantra en aanverwante pseudo-zorg meemaken.* Aangezien slachtoffers vaak al eerder misbruik mee hebben gemaakt en zich niet onmiddellijk realiseren wat er gebeurd is, zijn zij vaak al maanden of jaren verder voor zij contact opnemen met een hulpverlenende instantie. Zij hebben vaak sterke gevoelens van schaamte en soms gevoelens van loyaliteit naar de dader. Omdat zij zelf een afspraak hebben gemaakt met een ‘deskundige’ voor de massage en het misbruik niet hebben onderbroken, vinden zij vaak dat zij zelf medeschuldig zijn. Dit vraagt om specifieke hulpverlening.

---

[6] Het warme bad en de koude douche. Een onderzoek naar misstanden in nieuwe religieuze bewegingen en de toereikendheid van het instrumentarium voor recht en zorg
https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/sektes-in-nederland.aspx
Aan handen en voeten gebonden. Mis(ver)standen in bdsm-scenes en de toereikendheid van zorg en recht
https://www.wodc.nl/binaries/2418-volledige-tekst_tcm28-73438.pdf

[7] Rape centre Australia is een voorbeeld.
http://www.rape-dvservices.org.au/About-Us/Our-Services
Ook End Rape on Campus is interessant om te bekijken als voorbeeld.
http://www.endrapeoncampusau.org
Evenals de IISA tegen kindermisbruik in Engeland
https://www.iicsa.org.uk/
en de Koninklijke Commissie Kindermisbruik in Australië
https://www.childabuseroyalcommission.gov.au

4. *De overheid moet keuzes maken en beleid ontwikkelen om burgers te beschermen tegen seksueel misbruik onder de dekmantel tantra(massage).* Terwijl iedere vorm van onafhankelijk en deskundig toezicht op tantra(massage) ontbreekt, menen onwetende belangstellenden nog steeds te maken te hebben met reguliere therapie of zorg. Juist die misvatting schept ruimte voor seksueel misbruik. De tantrasector heeft een hoog verkrachtingsrisico omdat er met intimiteit gewerkt wordt. Vanwege de lage aangiftebereidheid, het nog lagere aantal daadwerkelijk opgenomen aangiftes en het kleine percentage aan zaken dat daadwerkelijk tot veroordeling leidt, biedt het strafrecht alleen tegen zulk misbruik geen afdoende bescherming[8]. Blijft de overheid tantra(massage) als sekswerk kwalificeren, dan moet ze daadwerkelijk handhaven volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Voorlichting over de risico's in de tantra-sector is eveneens geboden.

[8] Blz. 62 van het rapport van de commissie De Vries rond Seksueel Misbruik in de Sport https://knrb.nl/wp-content/uploads/sites/171/2017/12/Arko-20171536-Rapport-Commissie-De-Vries-webversie.pdf

2. Inventarisatie van het misbruik probleem

2.1 Inleiding

Wat er onder de term tantra in de markt wordt gezet, verschilt van puur meditatief met kleding aan tot groepsseks en alles daartussenin, inclusief massage, coaching en therapie. Deze verscheidenheid en vermenging scheppen onduidelijkheid, van die onduidelijkheid wordt misbruik gemaakt. Sinds het ontstaan van 'opleidingen' op het gebied van tantra lijkt de mate waarin het misbruik plaatsvindt te zijn toegenomen in Nederland. Sinds 2012 krijgen de oprichters van het meldpunt specifieke berichten over misbruik in de tantra-sector.

2.2 Wat wel en niet toegestaan is wat betreft seksueel contact

Wat is toegestaan:

- Als er consensus is bij alle betrokkenen, is er niets mis mee dat volwassenen onderling, in wat voor vorm dan ook, een seksuele relatie hebben. Voorbeelden zijn: one night stands, swingen, partnerruil, friends with benefits, orgiën, erotische massages, bezoek aan een prostituee, enzovoort.

Wat niet is toegestaan:

- Als één van de betrokken volwassenen geen toestemming geeft voor de betreffende seksuele handelingen, is sprake van seksueel misbruik. Onvrijwillige seksuele handelingen in een relatie zijn strafbaar. Iemand in een groep dwingen om mee te doen aan seksuele handelingen is eveneens strafbaar. Dit is strafbaar volgens artikel 242 WvS.
- In een commerciële zorgrelatie mag een therapeut dan wel zorgverlener op geen enkele manier een seksuele- of liefdesrelatie aangaan met zijn of haar cliënt. Er is sprake van een machtsverhouding en de cliënt moet beschermd worden tegen (seksueel) misbruik. Dit betekent dat er ook geen seks mag zijn mét 'toestemming' van de cliënt. Dit is terug te vinden in artikel 249.2.3 WvS.

2.3 Wat is tantra?

Er bestaat geen algemeen geldende definitie van tantra. In eerste instantie valt het een levensfilosofie te noemen. Het is van oorsprong een vele duizenden jaren oude vedische traditie die gericht is op geestelijke verruiming en bevrijding middels meditatie en lichamelijke oefeningen. Er zijn verschillende stromingen, waaronder de hindoeïstische tantra, de jainistische tantra en de boeddhistische tantra. Men spreekt wel over rechtshandige, (meditatief, witte) en linkshandige (seksuele, rode) tantra. Het betreft een mystieke levenswijze; een (semi)religieus pad[9]. In de Tibetaans boeddhistische tradities wordt tantra vaak Vajrayana ('diamanten voertuig') genoemd.

[9] Definitie van Tantra op Wikipedia

Geconfronteerd met ontsporingen en misbruik onder het mom van tantra, begon de Tibetaanse monnik Tsongkhapa (1357-1419) een celibataire traditie waarin de tantrische seksuele praktijk louter denkbeeldig wordt beoefend. Dit is de kloosterorde waartoe ook de dalai lama behoort. Dit is tot op heden nog steeds een gangbare traditie in Tibet en omstreken. Deze rechtshandige tantra focust zich op meditatie en juist het transformeren van de seksuele energie, zoals in de boeddhistische tantra richting die de dalai lama en andere monniken beoefenen. Zij worden geacht celibatair te zijn. Daarnaast kennen de Tibetaanse tradities niet-celibataire beoefenaren die tantra daadwerkelijk, lijfelijk beoefenen met zogeheten 'consorts' ofwel 'tantrische metgezellen'. In India zelf is maar heel weinig terug te vinden van de linkshandige tantra en wordt dit nauwelijks tot niet getolereerd.

In West-Europa is tantra omstreeks de zestiger en zeventiger jaren waarschijnlijk voor het eerst bekend geworden door de goeroe Rajneesh, later genaamd Osho. Hij is bekend van zijn omstreden Bhagwanbeweging[10]. De eerste helft van de tachtiger jaren probeerde hij in Oregon in Amerika voet aan de grond te krijgen maar werd in 1985 gedeporteerd wegens de vele misdaden van hem en zijn organisatie. Osho promootte het uitleven van je seksualiteit om op die manier tot een hoger bewustzijn te komen[11]. Andere goeroes die eveneens een seks-positieve levensstijl aanhingen, hebben tantra verder bekend gemaakt in het moderne Westen als een levensbeschouwelijke beweging. Vrije seksualiteit en het uitleven van seksuele fantasieën en verlangens werden als een belangrijk onderdeel gezien. Wat wel en wat niet toelaatbaar is bij tantra, was en is een grijs gebied.

De beleving van tantra in Nederland is zich vooral gaan focussen op de ‘linkshandige’ beleving van tantrische seksualiteit. Hierbij is het individu niet zozeer gebonden aan wat maatschappelijk aanvaardbaar wordt geacht. Zeker niet wat seksualiteit betreft. De linkshandige tantra bevat naast meditaties ook seksuele oefeningen. Het kan individueel, als koppel of in een groep worden beoefend. Tantra-massage is een typisch commerciële westerse uitvinding die weinig tot niets met de oorspronkelijke tantra van doen heeft.

Na het grotendeels ten onder gaan van de Bhagwanbeweging en het overlijden van Osho in 1990 lijkt er een rustigere periode op tantra gebied te zijn in Nederland. Tantra heeft meer te maken met persoonlijke ontwikkeling en zingeving. Tantra kan een aanvulling zijn voor de seksuele beleving en staat ook als zodanig bekend. Cursussen en sessies worden veelal gegeven door stellen en aan stellen. In deze setting leren mensen dingen die hun relatie en seksualiteit ten goede kunnen komen. Enkele instituten leken wel wat verder te gaan op seksueel gebied met veel groepsdruk op het deelnemen aan seksuele activiteiten. De verhalen hierover duiden op voorvallen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.
Ondertussen wordt tantra steeds bekender en populairder in de seksbranche. Steeds meer massagesalons en privehuizen gaan “tantra” aanbieden. Hier wordt vaak gedoeld op massage en/of geslachtsgemeenschap waar het uitstellen van het orgasme extra aandacht krijgt. Hierover zijn geen klachten betreffende seksueel misbruik bekend bij het meldpunt. Het is de bezoeker immers duidelijk waar hij of zij voor komt.

---

https://nl.wikipedia.org/wiki/Tantra_(yoga)

[10] Zie de actuele Netflix-documentaire Wild, Wild Country over Rajneeshpuram
https://newrepublic.com/article/147657/outside-limits-human-imagination

[11] Skepsis: De val van Rajneeshpuram. Opkomst en ondergang van de Bhagwanbeweging
https://skepsis.nl/bhagwan/

Vanaf het jaar 2010 begint de zogenaamde neo-tantra te verschijnen. Nieuwe goeroes en sektarisch ogende bewegingen verschijnen die zich bezighouden met verschillende vormen van tantra. Ze verkondigen allemaal hun eigen waarheid met bijpassende beloftes op het gebied van gezondheid, seksualiteit, zelfontwikkeling en relaties. Hierbij wordt vaak misbruik gemaakt van de onwetendheid bij het publiek. Vanaf de jaren 90 wordt ook de sterk toenemende belangstelling voor het boeddhisme misbruikt. Boeddhabeelden, boeddhistische schilderingen, boeddhistische citaten en het positieve imago van boeddhisten worden als dekmantel en (pseudo-)legitimatie ingezet. Bij deze vorm van tantra wordt nog vaker de seksualiteit uitgeleefd en wordt het meer grensoverschrijdend en ook hardhandiger. De groeperingen beweren, net als de Bhagwanbeweging, dat het nodig is om over grenzen heen te gaan om te kunnen groeien. Er worden steeds nieuwe hardhandige massagetechnieken geïntroduceerd, zoals de de-armouring en de-blocking die blokkades op zouden moeten heffen. Over een niet nader te noemen Australische beweging die onder andere de-armouring populair gemaakt heeft, zijn vanaf 2012 wereldwijd honderden, zo niet duizenden berichten. Het meldpunt heeft deze meldingen mondeling en op Facebook vernomen. De meldingen gaan over grensoverschrijdend gedrag en psychisch en/of fysiek beschadigde deelnemers.[12] In Nederland is er een toenemend aantal behandelaars dat volgens dit concept werkt.

2.4 Wie zijn er actief in deze sector?

Om een indruk te krijgen van het aanbod van tantra is gebruik gemaakt van internet. Gezocht werd op de woorden tantra, tantra-massage, tantra-masseur, yoni-massage, kashmirische massage, de-armouring en intimiteitscoaching. In Nederland zijn circa 180 praktijken actief die via een website of op andere wijze hun werkzaamheden kenbaar maken. In deze praktijken werken ongeveer 130 vrouwen en 90 mannen. Het betreft veelal eenmanszaken, soms wordt er als stel gewerkt en in een enkel geval werken er meerdere personen binnen één bedrijf. Dat er ook mannelijke behandelaars zelfstandig en alleen werken, is relatief nieuw. Dat is pas de laatste acht jaar in deze mate aan de orde. Over vrouwen zijn er geen meldingen gedaan met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het meldpunt zijn wel geruchten ter ore gekomen over vrouwen die fysiek letsel veroorzaakt hebben. Gezien het aantal deelnemers en de activiteiten in diverse facebookgroepen zullen onder de radar beslist meer behandelaars hun diensten aanbieden.

Daarnaast wordt tantra onderwezen door (bezoekende) leraren van verschillende Tibetaans boeddhistische centra. In Nederland actieve leraren zoals de Tibetanen Sogyal Rinpoche en Namkha Rinpoche en de Oostenrijker Gerhard Mattioli (‘Lama Kelsang Chöpel’) komen ernstig in opspraak door beschuldigingen van seksueel misbruik onder het mom van ‘tantra’[13].

[12] Artikel in de Volkskrant over The New Tantra (31-01-2013)
https://www.volkskrant.nl/magazine/the-new-tantra~a3386401/

[13] https://brandpuntplus.kro-ncrv.nl/brandpunt/misbruik-in-boeddhistische-gemeenschap-dit-slachtoffer-vertelt-voor-het-eerst-haar-verhaal/
https://www.volkskrant.nl/buitenland/tibetaans-boeddhistische-leraar-namkha-rinpoche-aangeklaagd-vrouwen-onder-druk-gezet-om-seks-met-hem-te-hebben~a4571208/
https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/82320/Slachtoffers-misbruik-boeddhistische-leraar-werden-bedreigd
http://openboeddhisme.nl/nl/de-lancering-van-lama-kelsang-chopel/

Tantra valt op dit moment onder de vrije beroepen. Dit betekent dat iedereen, ongeacht opleiding, achtergrond of zelfs strafblad, hierin werkzaam kan zijn. Sinds een jaar of zes worden op een aantal locaties zogenaamde opleidingen dan wel jaartrainingen aangeboden (zie bijlage 5.). Er zijn geen vereisten voor het aanbieden hiervan, dus iedereen die dat wil kan zonder enige kennis van zaken een 'opleiding' voor tantra-behandelaar aanbieden en doorgaans kan iedereen daaraan meedoen. Sinds het ontstaan van deze 'opleidingen' neemt het aantal mannelijke aanbieders gestaag toe.

2.5 Wat doet een behandelaar?

Op dit moment is het voor cliënten die betalen voor een tantra-behandeling geheel onduidelijk wat een behandelaar precies doet en mag doen. Naast een gewone massage van het lichaam worden er bij tantra-behandelingen vaak ook geslachtsdelen aangeraakt en gemasseerd. In beginsel mogen geslachtsdelen in Nederland wettelijk gezien in het therapeutische dan wel medische kader alleen worden aangeraakt door artsen, bekkenfysiotherapeuten, verpleegkundigen en verloskundigen volgens strikte protocollen[14]. In de betaalde seksbranche moeten aanbieders in het bezit zijn van een sekswerk-vergunning. Binnen de tantra-sector zijn er voor zover bekend maar enkele behandelaars die een sekswerk-vergunning hebben, terwijl de meeste behandelaars wel degelijk handelingen met de geslachtsdelen verrichten en vaak ook zelf naakt zijn tijdens de sessie. De behandelaars verrichten ook inwendige handelingen, bekend als de-blocking, de-armouring, yoni-massages (vagina-massages), lingham-massages (penis-massage), of prostaatmassages al dan niet in combinatie met een orgasme of orgastische gewaarwordingen. De meldingen geven aan dat er grote weerstand is bij de behandelaars tegen het gebruik van handschoenen en dat geslachtsgemeenschap zonder condoom gebeurt. Dit zou volgens de betreffende behandelaars 'energetisch' gezien beter zijn. Er is door enkele slachtoffers geconstateerd dat het met de hygiëne niet goed geregeld is.
Tegenwoordig wordt tantra steeds meer aangeboden als therapie of zorg. Als men de informatie moet geloven kan een tantra-sessie bijna elke kwaal genezen. Tantra wordt vooral ingezet voor het 'helen' van seksueel misbruik. Een duidelijk voorbeeld hiervan is het verhaal van een slachtoffer op de website Vrouw.nl[15].

2.6 Hoe gaat grensoverschrijding in zijn werk?

Er zijn verschillende vormen van seksueel misbruik gemeld bij het meldpunt. Een deel van de cliënten meldt dat zij plots overvallen zijn doordat de behandelaar ongevraagd penetreert met vingers of penis. Sommige cliënten zijn in trance gebracht of zelfs gedrogeerd dan wel verdoofd (strafbaar volgens artikel 247 WvS) waarna de behandelaar overgaat tot seksuele handelingen. De vrouwen die dit is overkomen, hebben meestal meteen na afloop in de gaten

https://info-buddhism.com/Abuse_and_Buddhism-Behind_the_Smiling_Facade-Anna_Sawerthal.html
http://www.sueddeutsche.de/panorama/buddhismus-betreff-missbrauch-1.3623511?reduced=true
https://www.youtube.com/watch?v=yWhlivvmMnk#_blank

[14] Antwoord op vraag 7 van lid Kuiken door minister Grapperhaus d.d. 14 december 2017

[15] https://vrouw.nl/artikel/verhalen-achter-het-nieuws/51958/joy-is-misbruikt-door-een-tantramasseur-ik-ben-bang-dat-ik

dat dit beslist niet was waar ze voor kwamen. Ze voelen zich enorm beschaamd en durven er vaak niet over te praten uit angst voor victim-blaming. Hadden ze er maar niet naar toe moeten gaan, krijgen zij in hun omgeving vaak te horen.
Daarnaast hoort en leest het meldpunt van de slachtoffers en in de meldingen over grooming maar dan bij volwassenen[16]. Vrouwen worden volgens hun zeggen benaderd op sociale media, de behandelaar schept een band en probeert het vertrouwen te winnen van de vrouw in kwestie. Hij nodigt haar uit voor een sessie met allerhande mooie beloftes. Soms komen de vrouwen zelf via de goed ogende website van de behandelaar op zoek naar hulp. Stapje voor stapje gaat de behandelaar elke sessie iets verder. Hij moedigt de cliënt aan om verliefd op hem te worden en geeft haar het gevoel dat ze heel bijzonder is. Ze is zogenaamd de enige (of laatste) waar hij seks mee heeft. Pas na verloop van tijd komen deze vrouwen erachter dat ze gebruikt worden. Naast de schaamte voelen ze zich vaak ook schuldig aan de gang van zaken. Waarom hadden ze niet eerder in de gaten dat dit niet klopte en dat dit beslist niet was waar ze voor kwamen?

De cliënten die voor een tantra behandeling komen, geven vaak vooraf aan welke handelingen verricht mogen worden en vooral welke handelingen niet. In sommige praktijken gaat dit in samenspraak met de behandelaar, in andere praktijken moet het initiatief om van tevoren grenzen aan te geven vanuit de cliënt zelf komen. Soms beweert een behandelaar, bijvoorbeeld op zijn site, dat hij beslist geen seksuele handelingen verricht, maar dan blijkt uit de meldingen in de praktijk dat hij toch seksuele handelingen doet of poogt te doen.

De meldingen geven aan dat de behandelaars zich niet houden aan vooraf afgesproken grenzen. Als door de cliënt benoemd wordt dat ze het niet eens is of was met de gang van zaken, krijgt zij volgens de melders vaak een onduidelijke verklaring voor het grensoverschrijdende gedrag van de behandelaar te horen. De behandelaar zegt bijvoorbeeld dat hij intuïtief voelde dat de cliënt het ‘nodig’ had of dat hij ‘de vraag van het lichaam’ heeft gevolgd. Tantra gaat erom dat je juist over grenzen heen gaat, kreeg een slachtoffer te horen na afloop van de sessie. Hierdoor krijgen veel vrouwen de indruk dat de behandelaar niet fout is geweest, maar hen enkel wilde helpen.

De cliënt geeft in veel gevallen niet expliciet aan dat penetratie of andere seksuele handelingen niet gewenst zijn, omdat er uiteraard vanuit wordt gegaan dat dergelijke handelingen niet plaats zullen vinden. Er wordt immers een afspraak gemaakt voor een massage, coaching of voor therapie en niet voor seks.

Uit de meldingen blijkt dat een deel van de behandelaars de vrouwen van tevoren of zelfs nog (geantedateerd) achteraf een 'Akkoord contract' laat ondertekenen waarin staat dat zij "akkoord gaan met de uit te voeren interventies" en dat de cliënt "volledige verantwoordelijkheid voor de consequenties van deze sessies en daarna" neemt. Soms wordt de cliënt geacht om een contract te ondertekenen dat de seks vrijwillig was. Vaak wordt er ook een geheimhoudingsplicht aan toegevoegd, waarin de cliënt moet aangeven met niemand over de inhoud van de sessies te praten. Doordat deze contracten ondertekend zijn, voelt de cliënt zich uiteraard niet vrij om er achteraf op terug te komen. Er zijn ook diverse meldingen bij het meldpunt en aangiftes bij de politie, over afpersing naar aanleiding van zo’n contract.

[16] Grooming om kinderen klaar te stomen voor misbruik. Bron: Politie https://www.politie.nl/themas/grooming.html

Het misbruik is ‘relatief eenvoudig’ om te plegen omdat de slachtoffers al naakt en ontspannen op een massagetafel liggen en de behandelaar tijdens de massage vaak ook naakt is. Bovendien komt het slachtoffer doorgaans naar de hulpverlener omdat hij of zij eerder seksueel misbruik heeft meegemaakt. De kans dat iemand dan gaat ‘dissociëren’ (uit het lichaam treden) of ‘bevriest’ als er over grenzen wordt gegaan, is heel groot. Dat is een natuurlijke reactie van het lichaam om te overleven in levensbedreigende situaties.

Hieronder volgt nog een aantal opvallende zaken rondom het (seksuele) misbruik:

- De buitenwereld ziet het misbruik snel als probleem van de vrouw zelf en vrouwen worden beschuldigd van het opzoeken van dit soort situaties waarin misbruik zo dichtbij kan zijn (victim blaming).
- Behandelaars gedragen zich steeds meer als therapeuten en zorgverleners. Ondanks hun gebrek aan scholing, buigen ze zich over de psychische en fysieke problemen van hun cliënten. Dit vindt ook plaats onder andere benamingen, zoals Reiki, Touch of Matrix, Quantum Touch, Angel love massages, energetische therapie, zielenwerk, healing, mindfulness, onder het mom van boeddhisme, enzovoort. Er vindt veel misleiding plaats op deze manier.
- De term tantra is op dit moment, door alle aandacht voor het misbruik, besmet geraakt. Behandelaars verzinnen creatieve nieuwe namen voor hetzelfde type behandelingen. Hierdoor lijkt het nog meer alsof er therapie dan wel zorg aangeboden wordt.
- De behandelaars leggen de kwetsbaarheden uit het verleden van hun cliënten bloot en spelen in op de behoefte aan aandacht en erkenning van de cliënt. Verliefdheid op de behandelaar wordt gestimuleerd. Door de cliënten in herbeleving te brengen, blijken dergelijke behandelaars in staat om hun cliënten klaar te stomen voor het misbruik.
- Vaak posten deze behandelaars dagelijks uitgebreide teksten op Facebook over hoe geweldig ze bezig zijn, hoeveel ze wel niet mediteren en hoe ‘helend’ hun behandelingen zijn.
- Het beeld van betrouwbaarheid en deskundigheid wordt vaak ook in de recensies versterkt. De echtheid van deze recensies is natuurlijk niet gegarandeerd.
- Er zijn bizarre excuses van de behandelaars in de meldingen aangegeven, de ene behandelaar zegt alles te weten uit een vorig leven, de andere krijgt alles van zijn engel door, soa en zwangerschappen zouden niet kunnen ontstaan bij een tantra-sessie (condooms worden niet gebruikt in de meldingen) enzovoort.
- Veel behandelaars zeggen expliciet dat ze geen therapeut of zorgverlener zijn, omdat ze de regels willen omzeilen.
- Als laatste zijn er ook behandelaars die cliënten sterk aanbevelen om verdovende of hallucinerende middelen te gebruiken tijdens een sessie. Dit om zogenaamd in hogere sferen te komen of tot betere ontspanning te geraken. Er zijn meldingen waarbij onder andere zogenaamde rapé of ayahuasca gebruikt zou zijn om slachtoffers te verdoven, waarna het misbruikt plaatsvond. Artikel 247 WvS heeft hier betrekking op.

2.7 Welke soorten misbruik zijn er en hoe vaak komt het voor?

Het meldpunt heeft een open formulier voor het melden van misbruik op de website gehad van 1 oktober 2017 tot en met 31 maart 2018. Op het meldformulier werd de ruimte gegeven om de ervaringen zelf te omschrijven, zonder dat er werd aangestuurd op het benoemen van bepaalde situaties.

Type	*Aantal meldingen*
Totaal aantal meldingen	102
Totaal aantal meldingen betreffende seksueel misbruik	98
Aantal relevante meldingen	92
Aantal niet relevante meldingen[17]	6
Aantal relevante, maar niet betrouwbare meldingen[18]	5
Aantal relevante betrouwbare meldingen	87

Tabel 1: Overzicht van de meldingen

Van de 102 meldingen waren er 98 meldingen betreffende seksueel misbruik. Daarvan waren er 6 meldingen van behandelaars die werkzaam waren in een andere sector. Van de overgebleven 92 meldingen waren er 5 dusdanig vaag beschreven en was het niet mogelijk om nadere informatie te verkrijgen dat ze als niet betrouwbaar moeten worden beschouwd. Van de overgebleven 87 meldingen waren er 86 van vrouwelijke cliënten en één van een mannelijke cliënt. Alle plegers zijn mannen.

Melder type	*Aantal meldingen[19]*
Slachtoffer zelf	71
Kennis van het slachtoffer	9
Professional	5
Overig	2

Tabel 2: Meldingen onderverdeeld naar type melder

Het meldpunt stond open voor meldingen van de slachtoffers zelf, maar ook voor kennissen van het slachtoffer, professionals (zoals psychologen, vertrouwenspersonen e.d.) of anderen. In tabel 2 zijn de meldingen onderverdeeld naar dit type melders.

Ernst van het misbruik	*Aantal meldingen[20]*
Ernstig	54
Middelmatig	14

[17] Meldingen, die niet gerelateerd kunnen worden aan tantra-behandelaars of intimiteitscoaches.
[18] Meldingen die vaag waren omschreven en waar geen extra informatie over kon worden verkregen.
[19] Van de relevante en betrouwbare meldingen.
[20] Van de relevante en betrouwbare meldingen.

Matig	19

Tabel 3: Meldingen onderverdeeld naar ernst van het misbruik

Achteraf zijn de meldingen onderverdeeld in ernst van het misbruik en geplaatst in een 11-tal categorieën. Een melding werd als ernstig gezien als er sprake was van aanranding of verkrachting, middelmatig als er sprake was van (andere) ongewenste seksuele of gewelddadige handelingen op de cliënt of op de behandelaar en matig als er sprake was van verbale of non-verbale seksuele intimidatie.

Categorie	*Aantal meldingen*[21]
Ongewenste seksuele handelingen gericht op de cliënt (zoenen, orale seks, vingeren, aansturen op een seksueel hoogtepunt, behandelaar komt naast of op de cliënt liggen)	50
Ongewenste penetratie met vinger vaginaal/anaal	35
Ongewenste penetratie met penis vaginaal/anaal	25
Ongewenste seksuele handelingen gericht op de behandelaar (behandelaar pakt de hand van de cliënt en maakt contact met zijn penis, laat de cliënt hem aftrekken, trekt zichzelf af in bijzijn van de cliënt, dwingt af dat de cliënt orale seks met hem heeft)	22
Opbouwen van een langdurige afhankelijkheidsrelatie met de behandelaar. Met daarin geleidelijke toename van de intensiteit en intimiteit van de seksuele handelingen	17
Ongewenste massage van de schaamstreek (aan de buitenkant)	10
Grensoverschrijdende uitspraken (je bent een lekker ding, mijn lingham reageert op jouw energie, ik word opgewonden van jou)	9
Na de massage contact blijven zoeken met /stalken van de gemasseerde, dreigen met het publiceren van naaktfoto's en video's	6
Slachtoffer wordt drugs toegediend	4
Gebruik van geweld en dwang zoals vasthouden bij een of meer van de seksuele handelingen	3
Misleiding: er is een afspraak met een vrouw, de man komt er ongevraagd bij en gaat niet weg als gemasseerde dat aangeeft	2

Tabel 4: Meldingen onderverdeeld over categorieën

[21] Van de relevante en betrouwbare meldingen. Nota bene: sommige meldingen moesten in meerdere categorieën worden gecategoriseerd.

2.8 Wie worden er slachtoffer van deze behandelaars?

Een cliënt heeft, met de professioneel ogende websites van vandaag, grote moeite om onderscheid te maken tussen betrouwbare en onbetrouwbare aanbieders. Daardoor kan in principe iedereen slachtoffer worden van misbruik. Er zijn cliënten die wel tevreden zijn over de tantra-behandelaars (ondanks dat het wettelijk verboden is dat therapeuten seksuele handelingen verrichten met een cliënt), waardoor ze positieve recensies ontvangen. Er zijn daarom vrijwel altijd vrouwen die wel positief zijn over de mannen waar melding over gedaan is bij het meldpunt. Voor zover het meldpunt dit kon traceren, zijn dit vrouwen waarvan de grenzen wel gerespecteerd werden en/of die beter in staat waren om hun grenzen aan te geven.

Een duidelijke risicogroep vormen vrouwen die eerder te maken hebben gehad met seksueel misbruik of fysiek dan wel psychisch geweld. Deze vrouwen zijn uiterst kwetsbaar en slecht in staat om hun eigen grenzen te ervaren en nog minder goed om ze ook daadwerkelijk aan te geven op het moment dat er misbruik plaatsvindt. Zij schamen zich vaak voor het feit dat ze slecht in staat zijn om intimiteit en seksualiteit vorm te geven in hun leven. Hun relaties kunnen bijvoorbeeld onder druk komen te staan door hun onvermogen om seks te hebben of omdat ze geen plezier kunnen beleven aan seks. Hun probleem is vaak dat ze door het eerdere misbruik bang zijn geworden voor aanraking en mannen niet (meer) vertrouwen. Zij willen bij de behandelaar hun vertrouwen in hun eigen lichaam en het vertrouwen in mannen herstellen. Vaak hebben ze al meerdere hulpverleningstrajecten in het reguliere circuit achter de rug waarin vooral over de problematiek gesproken werd en die niet of niet helemaal hebben geleid tot een oplossing van hun probleem.

Gezien de grote hoeveelheid vrouwen die slachtoffer worden van incest en misbruik op jonge leeftijd en een nog grotere groep vrouwen die slachtoffer is geworden van aanranding en verkrachting, gaat het hier om een grote groep vrouwen die beschadigd zijn in hun fysieke autonomie en seksualiteitsbeleving. Er is dus een grote ‘markt’ waar veel geld valt te verdienen voor ‘therapieën’ die pretenderen daar een antwoord op te geven. De combinatie van (psychische) zorg en fysieke healing die door de behandelaars wordt aangeboden, wordt gepresenteerd als hét antwoord op de problematiek van deze vrouwen. Ze denken dat ze door de professionele aanraking van een man zelf kunnen leren ontspannen en hun problemen op het gebied van intimiteit kunnen (laten) oplossen. In de reguliere zorg ontbreekt het blijkbaar aan therapie die helpt bij dat laatste stuk fysieke contact.

Type	*Aantal slachtoffers*
Zonder (bekend) misbruikverleden	43
Met misbruikverleden	37

Tabel 5: Misbruikverleden van de slachtoffers

2.9 Reacties uit de beroepsgroep

Op social media is bijzonder negatief en agressief gereageerd op het opzetten van het meldpunt, op het aantal meldingen dat naar buiten werd gebracht en op de oprichtsters van het meldpunt. Er werd naar verluidt (op Facebook) zelfs opgeroepen tot aanklagen van het meldpunt. Het misbruik-probleem wordt voortdurend gebagatelliseerd. Ook toen bekend was dat er een kleine honderd meldingen waren over bijna zestig masseurs, werd door degenen die een 'beroepsvereniging' willen opzetten nog beweerd dat het gaat om één of twee rotte appels.[22]

Er kan dus niet gerekend worden op het zelfreinigend vermogen van de beroepsgroep zelf. Men is er voornamelijk bij gebaat om onder de 'radar' te blijven. Hooguit zullen behandelaars het woord tantra gaan vermijden, maar hetzelfde blijven doen in hun praktijk onder een andere noemer.

[22] Zie citaat in het artikel Seksueel Misbruik door behandelaar in NRC
https://www.nrc.nl/nieuws/2018/03/12/misbruik-tijdens-de-tantramassage-a1595408

3. Werkwijze Meldpunt Tantra Misbruik

3.1 Inleiding

De oprichting van het meldpunt is een particulier initiatief van de oprichtsters. Gaandeweg bleek dat de oprichtsters hier twee fulltime vrijwilligersbanen voor zichzelf hadden geschapen, naast hun eigen werk.

3.2 Inventarisatie acties van het meldpunt

Hieronder een inventarisatie van de acties die het meldpunt heeft ondernomen evenals de contacten die het meldpunt heeft gehad en de resultaten ervan.

- Relevante wetgeving en toepasselijke jurisprudentie is opgespoord en bestudeerd (zie bijlage 2).
- Er is een uitgebreide, beveiligde database gemaakt om de meldingen overzichtelijk te kunnen opnemen en te categoriseren.
- Er is een website gemaakt waarop alle relevante informatie voor slachtoffers en potentiële slachtoffers toegankelijk is gemaakt.
- Er is veel contact met slachtoffers geweest. Er was contact met alle 98 melders, hetzij via de mail, via social media of telefonisch. Met de meeste vrouwen die overwogen melding of aangifte bij de politie te gaan doen, is persoonlijk contact geweest. Ook namen veel vrouwen contact op voor informatie over het doen van melding bij het meldpunt zelf.
    - Er zijn interviews gegeven aan diverse landelijke dagbladen, websites en radioprogramma's. Voor de resultaten zie Bijlage 4 met daarin links naar alle artikelen waarvoor het meldpunt geïnterviewd is en/of achtergrondinformatie voor heeft gegeven en links naar de gegeven radio-interviews. Deze publiciteit zorgde voor urgentiebesef en was twee keer aanleiding voor het stellen van Kamervragen. Correcte rechtsgang zou in de ogen van het meldpunt ook zonder media-aandacht moeten plaatsvinden.
    - Daarnaast hebben de oprichters van het meldpunt voorbereidend contact gehad met diverse televisieprogramma's en omroepverenigingen. Ook vanuit Engeland was belangstelling. Dit heeft tot op heden nog niet geleid tot een uitzending. Televisieprogramma's vinden het alleen interessant om aandacht te besteden aan het misbruik als er een slachtoffer in beeld komt. In verband met de lopende strafrechtelijke procedures en de kwetsbaarheid van de slachtoffers is het echter ongewenst dat zij in beeld verschijnen en publiek hun verhaal doen.
    - Meegewerkt aan het hoofdstuk: Verhalen over misbruik in de wereld van tantra-massage blz 75 in het boek #MeToo van Jan den Boer en Caroline van Wijngaarden.
    - Meegewerkt aan de pilot voor een BBC-documentaire over tantra-misbruik
    - Een lijst samengesteld van alle vindbare opleidingen op het gebied van tantra en tevens een lijst van de behandelaars en hun gegevens. Deze lijst is beschikbaar.
    - Een inventarisatie gemaakt van (ernstig) misleidende zaken betreffende tantra-opleidingen.

Er is gesproken met en advies gevraagd aan een groot aantal instanties en personen:

- Diverse juristen en advocaten, o.a. van de Stichting Langsz
- Diverse ministeries (OCW, JeV) en de inspectie voor Volksgezondheid
- Meerdere (zeden)rechercheurs van diverse politiekorpsen en afdelingen
    - Afdeling zedenpolitie te Rotterdam
    - Afdeling zedenpolitie te Harderwijk
    - Specialist zedenzaken en coördinator van alle zeden-teams in Nederland
    - Politie-eenheid Midden Nederland
    - De politie in Heerde heeft actief geholpen en gezien het dreigende gedrag vanuit de tantra-sector meegedacht over extra persoonlijke beveiliging van de oprichters van het meldpunt
- Andere meldpunten rondom seksueel misbruik in Nederland
- Hulpverlenende organisaties zoals Slachtofferhulp en Centrum Seksueel Geweld
- Beroepsverenigingen, zowel op het gebied van seksuologie als prostitutie
- Instanties voor behandelaars om te voldoen aan de wet Wkkgz
- Eerste en Tweede Kamerleden
- Wetenschappers en journalisten

3.3 Internationaal

Het meldpunt is benaderd door diverse buitenlandse instanties die met tantra of met aanverwant seksuologisch bodywork te maken hebben. Opvallend is dat er in het buitenland geen meldingen bekend zijn over individueel werkende tantra-behandelaars.

In een aantal Europese landen en in Amerika is bezorgdheid over de gang van zaken in Nederland. Naast het seksueel misbruik roept de slechte kwaliteit inclusief het gevaar voor fysiek letsel grote bezorgdheid op.
Het meldpunt is in het bezit van diverse verslagen van een Duits/Belgische tantra-behandelaar over het bezoek aan tantra-behandelaars in Nederland. De Duitse tantra instantie wil er alles aan doen om de problemen die er in Nederland zijn te voorkomen. In Duitsland moet een tantra-behandelaar een vergunning hebben en in het bezit zijn van een pas voor sekswerk. Er zijn geen meldingen over seksueel misbruik door Duitse tantra-behandelaars bekend bij deze instanties.
In diverse landen wordt Sexological Bodywork aangeboden (gecertificeerd door het IISB[23], Zürich; geregistreerd door het ACSB[24]). Het IISB is op de hoogte van de problemen in Nederland. Mensen verbonden met of gecertificeerd door het IISB werken met strikte protocollen om misbruik te voorkomen. Zo houdt bijvoorbeeld de behandelaar zijn kleding aan en de cliënt vaak ook.
Er is enige jaren geleden contact geweest met de federale recherche in België in verband met een melding over misbruik door een yoni-masseur aldaar. In België is prostitutie niet legaal.

[23] http://sexologicalbodywork.ch/en/institute/about-us
[24] http://sexologicalbodyworkers.org/what-is/

4. Waar past het tantra-misbruik binnen het grotere veld van (seksueel)misbruik?

4.1 Inleiding

Het meldpunt heeft geïnventariseerd hoe de meldingen binnen het meldpunt zich verhouden tot de meldpunten rond misbruik in andere situaties, (semi)-spirituele stromingen en sektes. Er blijkt veel overlap te zijn.

4.2 Misbruik in de sport

Bij de commissie De Vries, een commissie die in opdracht van NOC*NSF onderzoek naar seksuele intimidatie en misbruik in de sport heeft gedaan, kwamen in de periode van 15 mei 2017 tot 21 november 2017 103 meldingen binnen. In het rapport[25] wordt duidelijk gemaakt dat seksuele intimidatie in de sport veel voorkomt. Er zijn mogelijkheden om melding te doen maar er wordt zelden een vervolg aan gedane meldingen gegeven. Slachtoffers worden nauwelijks gehoord bij de politie en slechts een zeer klein deel van de mensen waarover melding is gemaakt, is daadwerkelijk vervolgd. Voor een inventarisatie van het misbruik in de sport is 600.000 euro uitgetrokken.

Het Meldpunt Tantra Misbruik sluit zich volledig aan bij punt 1.2 van het rapport commissie De Vries betreffende de rol van de overheid:
"Seksueel ongewenst gedrag komt in de gehele samenleving voor. Toch ontstaat iedere keer grote ophef als het in een specifieke sector gesignaleerd wordt. Het blijft daarom van belang dat de samenleving ervan doordrongen is dat het hier om een algemeen probleem gaat en dat alles moet worden gedaan om dit gedrag overal tegen te gaan. Juist daarom ligt hier een taak voor de overheid. Niet alleen door strafbaarstelling van seksueel misbruik en van de ernstigste vormen van seksuele intimidatie, het opsporen, vervolgen en berechten van deze misdrijven, maar ook door het nemen van preventieve maatregelen en door het bevorderen van de algemene bewustwording."

4.3 Reclaimed Voices

Reclaimed Voices is een meldpunt dat is gericht op misbruik binnen de Jehova's Getuigen en wordt gerund door vijf vrijwilligers. Reclaimed Voices is in dezelfde maand opgericht als het Meldpunt Tantra Misbruik. Deze organisatie spoort vrouwen aan om aangifte te doen[26]. Volgens dit meldpunt kwamen 270 meldingen binnen in de eerste zes maanden. Bijna alle meldingen zijn van langer geleden. Het betreft vooral meldingen over misbruik van mensen

[25] Het Rapport van de Commissie De Vries rond Seksueel Misbruik in de Sport https://knrb.nl/wp-content/uploads/sites/171/2017/12/Arko-20171536-Rapport-Commissie-De-Vries-webversie.pdf
[26] https://reclaimedvoices.org/missie-en-vissie/

die nog kind waren toen ze misbruikt werden en een paar waren volwassen ten tijde van het misbruik. Het duurt namelijk vaak jaren voor iemand met het seksueel misbruik naar buiten durft te treden.
'Het beleid van de organisatie van Jehovah's Getuigen inzake kindermisbruik is vooral gericht op het "binnenhouden van de vuile was". Mensen die te maken hebben gehad met misbruik worden geacht dat alleen langs een intern comité te laten gaan en het daarmee dus buiten het strafrecht te houden. De Jehova's gemeenschap stelt zich daarmee boven de wet. De regels die het interne comité hanteert rond bewijslast en strafmaat, maken dat er maar zelden daadwerkelijk opgetreden wordt tegen misbruik en kinderen er niet tegen beschermd worden. "Seksueel misbruik schaadt het imago van de organisatie, die constant roept hoe rein en voorbeeldig men als "Gods volk" toch is. Het besturend lichaam van de organisatie van Jehovah's Getuigen is voortdurend bezig om het beeld te bestendigen dat de JG de netste en vredelievendste mensen op aarde zijn. Verhalen over kindermisbruik helpen daar niet bepaald bij.'" Bron: de Wachttorenkijker.[27]

4.4 Meldpunt seksueel misbruik Boeddhistische gemeenschap (BG)

Het Meldpunt BG[28] is opgericht in het najaar 2015 op initiatief van vrijwilligers van de Buddharama tempel in Waalwijk, welke met seksueel misbruik door een voormalig geestelijk leider werd geconfronteerd. Meldpunt BG is ondergebracht bij het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM), dat mede door de overheid wordt gefinancierd en wordt gedragen door vrijwilligers. Er is geen ondersteuning vanuit de overheid. Er zijn giften van de Buddharama tempel en de Boeddhistische Unie Nederland geweest van circa 6000 euro. Er kwamen in de periode 2015 en 2016 in totaal 10 meldingen binnen[29].
Daarnaast liggen 21 dossiers bij wetenschapper en journalist Rob Hogendoorn. Het boeddhisme lijkt een zachtaardige religie maar heeft duistere kanten. Meditatie blijkt niet ongevaarlijk te zijn. 'Veel mediteren kan iemand versterken in zijn narcisme en antisociaal gedrag. Daarnaast vergroot het de kans op psychoses met waandenkbeelden[30].
Volgens Hogendoorn heeft 45 procent van de leden van de Boeddhistische Unie Nederland geestelijk leiders die in opspraak zijn gekomen wegens gegronde beschuldigingen ter zake seksueel misbruik. Meldpunt BG houdt op te bestaan vanwege een heroriëntatie en reorganisatie van de stichting die het in de lucht hield.

[27] Artikel Wachttorenkijker over misbruik binnen Jehova's Getuigen
https://wachttorenkijker.wimdegoeij.nl/seksueel-misbruik-van-kinderen-jehovahs-getuigen
[28] Meldpunt misbruik in de Boeddhistische Gemeenschap
https://meldpuntbg.nl
[29] https://boeddhistischdagblad.nl/nieuws/87484-meldpunt-bg-stopt-met-telefonische-meldingen-slachtoffers/
[30] Onderzoek door Willoughby Britton, over de risico's van boeddhistische meditatie en mindfulness.
https://www.theatlantic.com/health/archive/2014/06/the-dark-knight-of-the-souls/372766/

4.5 Misbruik Katholieke kerk

De commissie-Deetman[31] onderzocht van 2010 tot 2011 het seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk van 1945 tot 2010. Zij presenteerde op 16 december 2011 haar eerste eindrapport. In de jaren daarna tot januari 2018 heeft Meldpunt Seksueel Misbruik in de R.K.-kerk bestaan. Het misbruik in de Katholieke Kerk speelde vanaf de jaren 50. Er zijn vanaf het voorjaar 2010 tot december 2017 in totaal 3712 meldingen gedaan bij het meldpunt. Uiteindelijk dienden 2062 mensen een officiële klacht in, waarvan 1002 gegrond werden verklaard[32]. Vermeld wordt dat er heel weinig valse meldingen zijn.
'Schrijnend, ingrijpend en talrijk zijn de berichten over seksueel misbruik die in Nederland in de loop van 2010 bekend werden. Jongens die op vaak gruwelijke wijze seksueel werden misbruikt. Meisjes en jonge vrouwen die afhankelijk waren van geestelijken en eveneens werden misbruikt. De protestantse oud-minister, oud-voorzitter van de Tweede Kamer en oud-burgemeester Wim Deetman is gevraagd om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren. Naar de omvang, aard en gevolgen van seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk. Maar ook naar de doofpotcultuur, het biechtgeheim en de relatie tussen misbruik en celibaat.'[33]. Voor het onderzoek werd 2.5 miljoen euro uitgetrokken.

4.6 Jeugdzorg

Commissie Samson werd opgericht in 2010 en 1 januari 2013 opgeheven. Dit onderzoek was naar aanleiding van het misbruik in de Katholieke kerk. Meldingen Misbruik in de Jeugdzorg spelen vanaf 1945, naar schatting zijn er zo'n 10.000 kinderen misbruikt. 900 mensen hebben zich gemeld voor een schadevergoeding. Voor 183 zaken was te weinig bewijs. Het rapport vermeldt dat statistisch gezien jongeren met gezondheidsproblemen, psychische aandoeningen en jongeren die eerder geweld meemaakten, vele malen meer kans maken om seksueel misbruikt te worden.[34]

4.7 Sektesignaal en Meld Misdaad Anoniem

Sektesignaal[35] is voor mensen die te maken hebben met misstanden binnen gesloten groepen en is opgericht eind 2012. Sektesignaal hanteert drie typen categorieën om de aard van de beweging in te delen: religieuze, therapeutische en educatieve groepen. Dit meldpunt ontvangt op dit moment nog financiering van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Sektesignaal is op de hoogte van de problemen in de tantra-sector.

---

[31] Onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms Katholieke Kerk
http://voormaligonderzoekrk.nl/
[32] https://www.meldpuntmisbruikrkk.nl/S/Paginas/default.aspx
[33] Onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms Katholieke Kerk
http://onderzoekrk.nl/eerste-onderzoek/eindrapport.html
[34] Rapport Commissie Samson: Omringd door zorg, toch niet veilig
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/02/06/rapport-commissie-samson-omringd-door-zorg-toch-niet-veilig
[35] Sektesignaal, de vertrouwens plek bij misstanden binnen gesloten groepen
https://www.sektesignaal.nl/

Ook van overheidswege ingesteld is Meld Misdaad Anoniem[36], waar mensen anoniem melding kunnen doen van misdaden. Het is onbekend of daar meldingen betreffende tantra-misbruik zijn binnengekomen.

4.8 Religie, pseudo-zorg en tantra-misbruik

Het gebied van de pseudo-zorg wordt zover bekend bij het meldpunt momenteel alleen bestreken door het Meldpunt Tantra Misbruik. Vandaar dat het meldpunt ook meldingen kreeg rond andere 'zorgverleners' die niet aangesloten waren bij een beroepsvereniging. Er is een groot grijs gebied van masseurs, magnetiseurs, reiki-masters en allerhande coaches etcetera, die niet zijn aangesloten bij beroepsverenigingen en waar cliënten wel risico lopen op misbruik. Juist omdat deze mensen niet zijn aangesloten bij een beroepsvereniging, kunnen deze slachtoffers nergens terecht (buiten de politie om).

Tantra heeft zeker ook religieuze aspecten. Er zijn kenmerken zowel uit het boeddhisme als uit het hindoeïsme. Het is bijna een religie op zich aan het worden met aanhangers die vooral zichzelf goddelijke eigenschappen toedichten. Niet zelden vinden mensen zichzelf 'verlicht' of beweren ze dat ze hun 'ego' geheel losgelaten hebben. Dit is dan een vrijbrief voor allerhande praktijken. Sommige tantra-beoefenaars zien tantra puur als een religie. Binnen de tantra-sector is daar de nodige discussie over. Ook als het een religie of levensbeschouwing zou zijn, is dit geen vrijbrief voor (seksueel)misbruik. Religies en levensbeschouwingen mogen geen dekmantel worden of blijven voor (seksueel)misbruik.
Sommige tantra-bewegingen hebben veel overeenkomsten met sektarische bewegingen. Groepsdruk, massahypnose en brainwash-achtige indoctrinerende technieken forceren deelnemers om over hun (seksuele) grenzen te gaan. Dit hoort het meldpunt ook terug in diverse meldingen.

[36] Meld Misdaad Anoniem
https://www.meldmisdaadanoniem.nl/

5. Wat kan de overheid doen om het misbruik tegen te gaan?

5.1 Inleiding

Na bijna honderd meldingen bij het Meldpunt Tantra Misbruik mag het duidelijk zijn dat ingrijpen, reguleren en handhaving vanuit de overheid noodzakelijk is. Er zijn veel knelpunten waardoor het misbruik niet aangepakt wordt. Er zijn diverse goede mogelijkheden om het misbruik in de tantra-sector te gaan reguleren. Het meldpunt sluit zich geheel aan bij de oproep in het Rapport van de onderzoekscommissie seksuele intimidatie en misbruik in de sport, hoofdstuk 5.7:
"Het is – op z'n zachtst gezegd – uiterst onbevredigend dat niet voortvarend naar een oplossing wordt gezocht voor de lange looptijd van zedenzaken. Hier ligt overigens niet alleen een verantwoordelijkheid bij het Openbaar Ministerie en de rechtspraak, maar vooral bij de regering, omdat de capaciteit van de rechtspleging mede afhankelijk is van de ter beschikking gestelde middelen. Zedenzaken vallen meestal niet in de categorie 'eenvoudige zaken'. Niet zozeer vanwege de toepassing van de wet als wel ten aanzien van het bewijs. Een zaak is derhalve gediend met een tijdige behandeling. Als de samenleving een hoge prioriteit toekent aan het tegengaan van seksuele intimidatie en misbruik vanwege de ingrijpende gevolgen daarvan, mag de mogelijkheid tot sanctionering van deze misdrijven niet op de lange baan terechtkomen en zullen voldoende middelen moeten worden beschikbaar gesteld om die zaken tijdig af te doen."[37]

5.2 Meldingen serieus nemen

De politie kan bijdragen aan opsporing en vervolging van vermeende misbruikers door alle meldingen serieus te nemen, aangiften op te nemen en helder beleid te voeren. Zie verder de specifieke aanbevelingen in Hoofdstuk 8.
De politie en het Openbaar Ministerie moeten duidelijke richtlijnen krijgen hoe om te gaan met seksueel misbruik in therapeutische settingen, sport en (semi) religieuze instanties.

5.3 Helderheid en eenduidigheid brengen in de rechtspraak

In de praktijk blijkt het nogal eens aan de willekeur van de rechters te liggen of meer alternatieve therapie of zorg wel of niet onder artikel 249 WvS valt. Rechters die hun seksuele normstelling in de zeventiger jaren hebben ontwikkeld, lijken minder geneigd tot een bewezenverklaring onder artikel 249 WvS te komen dan rechters die met de normen van latere decennia zijn opgegroeid.

[37] Rapport Commissie de Vries over Misbruik in de Sport
https://www.nocnsf.nl/stream/arko-20171536-rapport-commissie-de-vries-webversie-1.pdf

Dit was de conclusie van een studie die in 2015 in opdracht van het WODC[38] van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is gedaan door de Universiteit Groningen (waaronder Kai Lindenberg) naar een eventuele herziening van de zedendelicten. Uit deze studie bleek dat eigenlijk alle zedenwetten herzien zouden moeten worden, hetgeen resulteerde in een ruim 700 pagina's tellend boek. Van belang in dit rapport is het advies aan het ministerie m.b.t. artikel 249 WvS, namelijk om voortaan buiten twijfel te stellen dat meer alternatief georiënteerde afhankelijkheidsrelaties onder artikel 249 WvS vallen. In het rapport wordt als voorbeeld een rechtszaak genoemd over seksueel misbruik door een chakratherapeut. Dit laat des te meer zien hoe belangrijk het is dat de overheid duidelijkheid schept over regulering van tantra.

5.4 Handhaven prostitutievergunningen door gemeente

Tantra wordt momenteel, volgens Minister Grapperhaus als sekswerk gezien[39]. Er vinden echter onder het mom van tantra seksuele handelingen plaats die vermomd als therapie en zorgverlening worden aangeboden. Handelingen met de intieme delen (in een niet therapeutisch kader zoals bijvoorbeeld bij raamprostitutie, privehuizen, erotische massagesalons en dergelijke) mogen alleen verricht worden als er een vergunning verstrekt is voor het betreffende sekswerk. Dit moet in de gemeente waar de aanbieder werkzaam is. Sommige gemeenten hebben deels een gedoogbeleid en de APV verschilt per gemeente. Op dit moment kan illegaal sekswerk alleen beboet worden en de aanbieder gesommeerd worden de praktijk te sluiten. De gemeenten waar behandelaars werkzaam zijn, kunnen dus aan de slag met de handhaving van hun eigen vergunningenbeleid. Massagesalons en andere seksuele dienstverlening waar geen vergunning is, zullen door de politie gesloten moeten worden, net zoals momenteel gebeurt met de Thaise/Chinese massagesalons met happy ending of met illegale bordelen en thuiswerkers. Op dit moment hebben er zover bekend bij het meldpunt drie tantra-aanbieders een vergunning voor sekswerk.

5.4 Vergunningen niet verlenen aan behandelaars die onder zorg vallen

Aangezien het duidelijk is dat volgens de wet[40] een zorgverlener geen seksuele handelingen met een cliënt mag verrichten, is het verlenen van een vergunning voor sekswerk aan behandelaars in de tantra-sector waarvan hun bezigheden in de richting gaan van ‘therapie’ of ‘zorg’ dringend af te raden. Er ontstaat onduidelijkheid voor potentiële cliënten als de gemeenten prostitutievergunningen zouden gaan verlenen aan behandelaars die zich niet expliciet als sekswerker profileren.

[38] Onderzoek naar de herziening van het zedenrecht in opdracht van de WODC (2015) https://www.wodc.nl/binaries/2392-volledige-tekst_tcm28-73306.pdf
[39] Beantwoording kamervragen door minister Grapperhaus , 14-12-2017 https://www.openkamer.org/kamervraag/2017Z16147
[40] Artikel 249 WvS

5.5 Wet Wkkgz en handhaving

De overheid wil dat iedereen goede zorg krijgt. Daarom is wettelijk vastgelegd wat goede zorg precies inhoudt en wat er moet gebeuren als mensen een klacht hebben over de zorg. Dit staat in de Wet kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz)[41]. Tantra-behandelaars kunnen op basis van het feit dat zij niet-legale handelingen verrichten, officieel niet aangesloten zijn bij een beroepsvereniging die aangesloten is bij de Wkkgz.
Soms zijn behandelaars echter wel bij een andere beroepsvereniging aangesloten (zoals bijvoorbeeld voetreflextherapie) en vermelden zij op hun site dat ze zijn aangesloten bij de betreffende instantie, zodat ze lijken te voldoen aan de wet Wkkgz. Daardoor scheppen zij een misleidend beeld.[42]

Het meldpunt heeft contact gehad met twee organisaties die behandelaars de mogelijkheid bieden om te voldoen aan de wet Wkkgz. Op dit moment zeggen deze organisaties behandelaars die seksuele handelingen verrichten niet toe te laten. Bij controle bleken bij deze organisaties wel degelijk tantra-behandelaars aangesloten die seksuele handelingen verrichten. Sinds het ontstaan van het meldpunt worden er veel aanvragen door tantra behandelaars bij deze organisaties ingediend. Deze organisaties zijn zich bewust van de problematiek en vinden het verwarrend wat tantra nu wel of niet is en weten niet goed wat ze met deze sector aan moeten.

Het is het meldpunt niet duidelijk of er al op de wet Wkkgz gehandhaafd wordt. Ook is niet duidelijk wie precies zou moeten handhaven en hoe er gehandhaafd zou moeten worden. Er is op de betreffende sites geen informatie te vinden over het indienen van een klacht tegen een zorgaanbieder die niet is aangesloten bij de wet Wkkgz. Het lijkt een goed initiatief, maar als niemand handhaaft, heeft het weinig nut.

In 2020 komt er een evaluatie van de wet Wkkgz. Het is niet duidelijk, vooral wat betreft massages, wat er nu precies onder deze wet valt. Op basis van de antwoorden van Minister Dekker op vraag 2 en 3 van het lid van Nispen lijkt het er nu op dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd i.o. tantra-masseurs vaak niet vindt vallen binnen deze wet[43]. Hoe om te gaan met tantra en handelingen met de intieme delen zou een aandachtspunt voor deze evaluatie moeten zijn. Aangezien er goede beroepsverenigingen zijn voor onder andere sportmassage en coaching, zou het een idee zijn deze ook op te nemen in de wet Wkkgz.

[41] Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg
https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-407.html
[42] Wet kwaliteit en geschillen zorg
http://wetten.overheid.nl/BWBR0037173/2016-08-01
[43] VIII.IV Antwoorden van Minister Dekker op vragen van lid van Nispen

5.6 Regulering beroepsopleidingen

Tantra-masseur, tantra-behandelaar, tantra-therapeut en intimiteitscoach zijn op dit moment vrije beroepen die buiten iedere vorm van regulering vallen. Dit betekent dat iedereen, ongeacht opleiding, achtergrond en zelfs los van een eventueel strafblad, zichzelf een behandelaar kan noemen. Eveneens kan iedereen zo een cursus, training of opleiding aanbieden. Sinds er cursussen en opleidingen voor tantra-behandelaar en yoni-massage worden aangeboden, is het aantal mannen dat misbruik lijkt te maken van (kwetsbare) vrouwen zienderogen toegenomen. Gezien de mate waarin misbruik binnen deze sector voortkomt, is het noodzakelijk dat de overheid zich gaat bemoeien met de regulering van deze branche. Regulering van tantra-opleidingen is enorm belangrijk omdat daar de aanwas van nieuwe behandelaars plaatsvindt. Het advies van het meldpunt is dat tantra-activiteiten en opleidingen waarbij contact is met de geslachtsdelen door iemand anders dan de cliënt zelf of zijn of haar partner, verboden worden. Er mogen geen seksuele handelingen verricht worden, er is geen enkele seksuele intentie en de behandelaar houdt te allen tijde zijn kleding aan.

Bij het merendeel van de tantra-opleidingen, ook bij de internationale workshopleiders die in Nederland actief zijn, wordt het normaal gevonden dat er seksueel contact tussen de opleider en de deelnemers is. Dit kan het beeld scheppen dat het eveneens normaal is dat een tantra-behandelaar seksueel contact met cliënten kan hebben.

Een aandachtspunt is het controleren van de echtheid en legaliteit van een aantal zaken. Er worden in de tantra-sector onder meer een stichting en een vereniging genoemd die niet ingeschreven zijn bij de Kamer van Koophandel. De termen Universiteit, University en HBO-opleiding worden gebruikt door een instituut dat (voor zover traceerbaar) niet is erkend. Het gaat hier om een eenmanszaak, die mogelijk onwettig de titel universiteit voert.[44] Ook worden door opleiders titels gevoerd en functies benoemd, waarvan onduidelijk is of deze bevoegd gebruikt worden. Sommige opleiders maken gebruik van een pseudoniem, dit maakt het extra lastig voor de consument om zaken op echtheid te controleren. Toestaan dat professionals werken onder pseudoniem, werkt misleiding in de hand. Het meldpunt heeft een lijst met opleidingen en initiatieven beschikbaar.

Er kan gekeken worden of tantra-massage in de toekomst onder reguliere zorg kan gaan vallen. Dat heeft consequenties. Bij zorg is een beroepsopleiding noodzakelijk. Dat betekent dat er een formele HBO-opleiding, met op zijn minst medische basiskennis, zou moeten komen die opleidt tot zorgverlener op het gebied van intimiteit en tantra. Mensen die als zodanig zijn opgeleid, vallen dan onder de regels die gelden voor zorg. Iedere beroepsbeoefenaar moet dan aangesloten zijn bij een beroepsvereniging met rijkserkende klachtencommissie. Dan moet zeer helder gedefinieerd worden wat de beroepsgroep Tantra kan en mag doen. Bij overtreding van de regels wordt de beroepsuitoefening verboden. Tot die tijd mogen behandelingen alleen aangeboden worden zonder enig contact met de intieme

[44] Wet in verband met het tegengaan van misleidend gebruik van de naam universiteit en hogeschool https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/34412/kst-34412-H
Artikel: Bedrijven die zich voordoen als universiteit krijgen voortaan 810.000 euro boete https://motherboard.vice.com/nl/article/784ewd/bedrijven-die-zich-voordoen-als-universiteit-krijgen-vanaf-nu-810000-euro-boete

delen en zonder seksuele intenties. De behandelaar houdt dan ook te allen tijde zijn kleding aan.

Tantra als therapie zou voor de betreffende BIG geregistreerde een aanvullende specialisatie of master kunnen zijn. De gedragscodes van de betreffende organisatie zouden daar dan op aangepast moeten worden.

Zolang er geen officiële therapeutische setting en er geen toezicht is, zal tantra een grijs gebied blijven dat blijft uitnodigen tot misbruik.

5.7 Meldcode uitbreiden met seksueel misbruik

Volgens artikel 160 WvSv (zie bijlage 2) is iedereen die kennis draagt van een verkrachting verplicht om daarvan onverwijld aangifte te doen bij de politie. Aangezien er slechts in een enkel geval sprake is geweest van geweld, is het voor buitenstaanders moeilijk om ongewenste penetratie, die onder de valse vlag van tantra plaatsvindt, te labelen als verkrachting.

Een aantal slachtoffers had al (reguliere)therapie gehad na het misbruik voordat ze zich melden bij het meldpunt. Zover bekend bij het meldpunt zijn geen van deze therapeuten zelf naar de politie gegaan om melding te doen van het misbruik. Mogelijk doordat zij bovenstaand wetsartikel niet kennen, mogelijk doordat zij het zelf niet labelen als verkrachting.

Seksueel geweld maakt op dit moment geen onderdeel uit van de meldcode die wel geldt bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Er zijn geen van overheidswege opgelegde protocollen die hulpverleners aangeven hoe zij dienen te handelen.

Het is te overwegen om seksueel geweld wel specifiek te gaan benoemen in de meldcode, zodat hulpverleners in de reguliere zorg een helder protocol krijgen wat te doen wanneer zij kennisnemen van misbruik of ontucht door een hulpverlener.[45] Uiteraard zal er dan een bijpassende organisatie ingesteld moeten worden.

[45] Meldcode Huiswelijk Geweld en Kindermishandeling
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode
Verplichting tot melden van strafbare feiten, artikel 160 WvSv

6. Opvang slachtoffers

6.1 Inleiding

In feite is er geen gespecialiseerde reguliere hulp in Nederland voor de slachtoffers van seksueel misbruik door behandelaars. De politie verwijst slachtoffers door naar Slachtofferhulp en naar het Centrum Seksueel Geweld. Het meldpunt heeft ervaren dat de vrouwen in kwestie daar niet worden geholpen of door worden verwezen naar Slachtofferhulp of de eigen huisarts. Centrum Seksueel Geweld biedt vooral hulp bij acute gevallen, dus als het misbruik heeft plaatsgevonden binnen een week voor de melding. De slachtoffers van tantra-misbruik hebben er echter maanden en soms zelfs jaren voor nodig voor zij naar buiten durven te komen met wat hen overkomen is. Er is meermaals contact van het meldpunt met Centrum Seksueel Geweld geweest, waarin werd toegezegd dat er aandacht voor zou komen en slachtoffers daar wel terecht zouden moeten kunnen.
Van de vrouwen die via de website, via persoonlijk contact, of door door het meldpunt zijn doorverwezen naar Slachtofferhulp of die er door de politie naar zijn doorverwezen, heeft slechts één persoon daadwerkelijk hulp gehad. Die bestond uit twee gesprekken met een vrijwilliger.

6.2 Eerste opvang en bevestiging

Gezien de veelheid en de aard van de meldingen is het van belang dat er een onafhankelijk vertrouwenspunt komt. Er is een laagdrempelige stap nodig voor het eerste contact over wat er gebeurd is. Vrouwen en mannen die misbruik hebben meegemaakt hebben in eerste instantie erkenning en bevestiging nodig van hun ervaring. Vaak geven ze zichzelf de schuld en duurt het een tijd voordat ze zich ten volle realiseren dat ze zijn misbruikt. Hier zou zowel telefonisch als via chat of email contact mogelijk moeten zijn met een persoon die naar de slachtoffers luistert.

Er zijn hoogstwaarschijnlijk veel cliënten die nog nooit met iemand in hun omgeving hebben durven praten over het feit dat ze naar een tantra-behandelaar geweest zijn. De angst voor vooroordelen is heel groot. Laat staan dat ze over het misbruik durven praten, als er al besef is dat het misbruik was.

Daarnaast is eigenlijk onmiddellijk therapeutische opvang/traumabegeleiding nodig. Het liefst door iemand anders dan degene die de eerste opvang en bevestiging op zich neemt. In de reguliere zorg is vaak een lange wachttijd en huisartsen hebben vaak geen idee wat ze met deze problematiek aan moeten, mede door onbekendheid met het fenomeen tantra. Hier is wel een kanttekening bij, uit onderzoek is gebleken dat traumaverwerking zoals EMDR de herinneringen van het slachtoffer kan beïnvloeden. Als een iemand aangifte wil doen is het advies van Centrum Seksueel Geweld om eerst de aangifte te doen en daarna traumabehandeling.

Begeleiding en steun kunnen zowel bijdragen aan de persoonlijke verwerking als aan de bereidheid van slachtoffers om aangifte te doen. Aangifte is op dit moment noodzakelijk om effectief te kunnen optreden tegen misbruikers. Zonder aangifte komt de politie immers niet in actie.

6.3 Juridische Hulp

Slachtoffers kunnen gebruik maken van de hulp die wordt geboden bij de stichting Langzs. Er lijkt geen reden om iets nieuws op te zetten, omdat die hulpverlening vooralsnog voldoet. Mogelijk zou de stichting Langzs extra budget moeten krijgen om hulp te bieden aan de slachtoffers van seksueel misbruik in de tantra. De meeste slachtoffers zouden juridische hulp kunnen gebruiken bij het doen van aangifte. Informatie waar ze zelf niet aan denken, bewijsstukken en dergelijke kunnen het verschil betekenen tussen vervolgen of seponeren. Op dit moment krijgen slachtoffers alleen gratis een advocaat na het doen van aangifte.

6.4 Psychologische hulp tijdens de procedure

Vanwege de te verwachten emotionele spanning en de herbeleving tijdens de procedure, zouden slachtoffers een beroep moeten kunnen doen op professionele psychologische en eventueel seksuologische begeleiding.

Het meldpunt ziet bij een aantal vrouwen dat ze na een slechte ervaring bij een behandelaar weer vol goede moed naar de volgende tantra-behandelaar gaan. Zoals eerder beschreven kan iemand niet weten wat een betrouwbare en wat een grensoverschrijdende aanbieder is.

6.5 Lotgenotencontact

Slachtoffers zoeken herkenning en steun. Het betreft een specifieke vorm van misbruik. Het is daarom raadzaam om specifiek lotgenotencontact op te zetten, bijvoorbeeld via de al bestaande paden, zoals via Ieder(in)[46], Slachtofferhulp of Centrum Seksueel Geweld.[47]
Bij veel slachtoffers was al sprake van problematiek voordat zij opnieuw werden gevictimiseerd. De problematiek ligt vaak dieper dan bij willekeurige slachtoffers van geweld. Daarom is aansluiting bij een patiëntenkoepel mogelijk aangewezen

[46] Patiëntenkoepel Ieder(in)
https://iederin.nl/
[47] Lotgenotengroepen via Slachtofferhulp https://www.slachtofferhulp.nl/Algemeen/De-draad-weer-oppakken/Lotgenotenbijeenkomsten/

6.6 Secundaire victimisatie

Net als bij het misbruik in de sport zien we ook bij misbruik in de tantra-sector dat zogenaamde "secundaire victimisatie"[48] [49] op twee momenten in het proces een rol speelt: bij de aangifte en in een mogelijk strafproces.

Het meldpunt heeft een advocaat gesproken die aangaf dat hij slachtoffers afraadde om aangifte te doen vanwege secundaire victimisatie. Het meldpunt heeft hier een andere visie op en sluit zich aan bij onderstaande tekst uit het rapport van Commissie de Vries:
"*Soms wordt wel een negatief argument tegen het melden van misbruik aangevoerd, namelijk dat melden voor het slachtoffer veel problemen met zich mee kan brengen. Tuchtrecht en strafrecht vergen nu eenmaal dat de verantwoordelijke instanties zorgvuldig aan waarheidsvinding doen. Iemand kan natuurlijk niet enkel op basis van een melding of aangifte veroordeeld worden. En waarheidsvinding kan een langdurig en pijnlijk proces zijn. Daarom raadt men een slachtoffer de gang naar de tucht- of strafrechter wel eens af, omdat daardoor een 'secundaire' oftewel 'tweede victimisatie' zou dreigen. Dat wil zeggen dat het slachtoffer nogmaals ernstig leed kan ondergaan, maar nu door de – soms langdurige – periode waarin de door hem gedane aangifte wordt behandeld. Melders hebben de Onderzoekscommissie laten weten dat ze lange tijd een confrontatie met de pleger in de rechtszaal of bij de tuchtrechter niet aandurfden of nog steeds niet aandurven, uit vrees om wat hen is aangedaan weer op te rakelen.*

Dit is een reëel risico en het kan voor het slachtoffer inderdaad een zware belasting zijn. Intensieve begeleiding en ondersteuning van het slachtoffer kunnen het hele proces echter draaglijker maken en zijn daarom absoluut noodzakelijk. En iedereen moet zijn best doen om die periode zo kort mogelijk te laten duren, met zo min mogelijk belasting van het slachtoffer.

Toch moeten bij de vrees voor een tweede victimisatie twee kanttekeningen worden gemaakt. Het ene slachtoffer is het andere niet. Sommige slachtoffers zijn zeer weerbaar en willen dat de pleger terechtstaat. Een tweede kanttekening is dat het voor anderen moeilijk – zo niet onmogelijk – is in te schatten of het leed dat een slachtoffer ondergaat tijdens een tucht- of strafproces en alles wat daarmee samenhangt, ernstiger zou zijn dan het leed en zelfverwijt dat een slachtoffer met zich mee blijft dragen als door zijn toedoen een pleger niet aangeklaagd of vervolgd wordt. Die kan daardoor straffeloos blijven en zijn ontuchtige handelingen ook bij anderen voortzetten. Enkele slachtoffers hebben verteld dat zij tientallen jaren nadat zij seksueel werden misbruikt, daar nog steeds ernstig onder lijden. Zij vrezen dikwijls dat de pleger – mede door hun nalaten om hem aan te klagen – meer slachtoffers heeft gemaakt.

[48] Hoofdstuk 10.4 uit het Rapport van de Commissie De Vries rond Seksueel Misbruik in de Sport https://knrb.nl/wp-content/uploads/sites/171/2017/12/Arko-20171536-Rapport-Commissie-De-Vries-webversie.pdf
[49] Verslag symposium over secundaire victimisatie https://www.slachtofferhulp.nl/Algemeen/Slachtofferzorg/symposium-World-Society-for-Victimology/secundaire-victimisatie/

Hoe pijnlijk een aangifte en wat daarop volgt ook kan zijn, het gevoel dat men de pleger van seksuele intimidatie en misbruik niet onaantastbaar heeft gelaten, versterkt het gevoel van eigenwaarde van het slachtoffer. Het slachtoffer doet wat het kan om de kans dat anderen hetzelfde overkomt kleiner te maken. Zoals een slachtoffer zei: "Een slachtoffer is niet zielig." Het kan ook strijdbaar zijn. Medeleven met het slachtoffer is op zijn plaats, maar het moet wel met opgeheven hoofd verder door het leven kunnen gaan. Daar moeten zijn naaste omgeving en adviseurs het slachtoffer bij helpen. Het slachtoffer is onder bepaalde omstandigheden iets aangedaan wat nooit had mogen gebeuren. En de pleger heeft iets gedaan wat hij nooit had mogen doen. Daarover moeten, behoudens goed gemotiveerde uitzonderingen, een tucht- en strafrechter oordelen."

Het meldpunt krijgt juist terug van de slachtoffers dat aangifte of melding doen helpt bij de verwerking. Vooral ook het spreekrecht bij de rechtszaak wordt als zeer positief gezien door de slachtoffers.

Het is wel van belang dat ook de politie zich bewust is van het risico op secundaire victimisatie. Het is nodig dat de politiefunctionarissen zich ervan bewust zijn dat slachtoffers als gevolg van het seksueel misbruik vaak gedrag vertonen dat door politieagenten wordt geïnterpreteerd als leugens of als typisch gedrag van een verslaafde of gestoorde. Zo vermijden verkrachtingsslachtoffers vaak oogcontact, is hun verhaal onsamenhangend en veranderen details. Soms vertonen ze bijvoorbeeld nauwelijks een emotionele reactie, of juist de 'verkeerde' emotie, zoals giechelen of provocerend gedrag. Politieagenten pakken slachtoffers die aangifte komen doen van een zedendelict vaak stevig aan, omdat ze willen zien of de aangever standhoudt onder druk van het verhoor. De advocaat van de verdachte zal hen in de rechtszaal immers ook niet sparen. De kans is dus zeer groot dat een verkrachtingsslachtoffer dat in een strafrechtprocedure terechtkomt secundair gevictimiseerd wordt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat maar zo weinig slachtoffers aangifte willen doen en dat maar zo weinig aangiften leiden tot een rechtszaak. Vervolgens leidt dit nog tot veel minder veroordelingen en kan het misbruik voortduren.

7. Voortzetting van het meldpunt

7.1 Inleiding

Het Meldpunt Tantra Misbruik is opgezet door vrijwilligers die hun nek hebben uitgestoken om dit probleem aan de orde te stellen. De oprichters hadden totaal niet beseft wat het effect van hun klokkenluiden zou zijn en hoeveel werk die dit zou gaan geven. Vrouwen die misbruik hebben meegemaakt, werden ondersteund en gestimuleerd om naar de politie te gaan. De politie werd ingelicht en gemotiveerd om meldingen en aangiften op te nemen. Het meldpunt deed er alles aan om het onderwerp op de politieke agenda te krijgen, zodat het OM het serieus zou gaan nemen en er iets gedaan kan gaan worden aan preventie van het misbruik in de tantra-sector. Er is veel tijd gestoken in media om vrouwen (en mannen) alert te maken en te waarschuwen.

7.2 Noodzaak van een specifiek meldpunt

Het meldpunt voorziet duidelijk in een behoefte. Omdat de slachtoffers zelf hebben gekozen om een sessie te ondergaan, voelen ze zich zelf verantwoordelijk voor het gebeuren dat heeft plaatsgevonden. Belangrijk gegeven is dat dit misbruik tevens anders van aard is dan ander seksueel misbruik, doordat iemand een behandelaar bezoekt juist *omdat* er problemen zijn rond intimiteit, seksualiteit en grenzen. De problematiek van de slachtoffers was al aanwezig, daardoor zijn de slachtoffers extra kwetsbaar. De betreffende mannen mikken dan ook juist op deze kwetsbare groep vrouwen. Het grensoverschrijdende gedrag van de behandelaar zorgt voor hertraumatisering en verdere beschadiging.
Dit vraagt dat de hulpverleners begrijpen waarom vrouwen en mannen naar dit soort sessies gaan en wat de gevaren daarvan zijn.

7.3 Meldpunt gesloten

Het meldpunt vormt een te grote belasting voor de oprichtsters, die dit werk vrijwillig en zonder ondersteuning verrichten. Het is noodzakelijk dat de werkzaamheden worden overgenomen door de overheid. Het meldpunt neemt dan ook vanaf 31 maart 2018 geen nieuwe meldingen meer aan en voor slachtoffers op dit specifieke gebied zijn op dit moment geen voorzieningen. Wel blijft het meldpunt voorlopig beschikbaar voor de pers en voor vragen. De website van het meldpunt blijft ook bestaan en (technisch) beveiligd tot er overname door de overheid plaatsvindt. Om het meldpunt, inclusief het opnemen van nieuwe meldingen, voort te kunnen zetten is het noodzakelijk om een professionele organisatie in het leven te roepen of het meldpunt onder te brengen bij een al bestaande organisatie.

7.4 Koepel van meldpunten maken maken met specifieke portals

Een optie is om een landelijk meldpunt te maken, dat voor een aantal specifieke vormen van misbruik een eigen toegangsportal heeft, zodat de mensen die het betreft zich herkennen en aangesproken voelen. Dus aan de voorkant zien burgers dan bijvoorbeeld een Meldpunt Boeddhisme, een Meldpunt Jehova's getuigen, een Meldpunt Misbruik in de Sport, een Meldpunt Tantra Misbruik en een Meldpunt Alternatieve Hulpverleners. Aan de achterkant komen deze meldpunten samen en kunnen een beroep doen op gezamenlijke overhead.

Naast de specifieke tantra-massage zijn er op dit moment zeker 100.000 mensen in Nederland die 'pseudo-zorg' verlenen. Masseurs, coaches, spirituele begeleiders etcetera die geen van allen zijn aangesloten bij een beroepsvereniging en dus niet onder de Wkkgz vallen. Juist deze 'pseudo-zorg' trekt emotioneel verzwakte mensen aan en is dus een plek waar seksuele predators zich kunnen verschuilen achter een hulpverlenend beroep.
Het meldpunt kreeg meerdere meldingen uit deze 'pseudo-zorg', zoals ontspannings-massages waarbij seksuele toespelingen werden gedaan, magnetiseurs die seks onderdeel maakten van hun 'behandeling'.
Aangezien de overheid niet kan zorgen dat al deze pseudo-zorgverleners zich aansluiten bij een beroepsvereniging en zich dus aan professionele regels houden, is het enige wat de overheid op dit moment kan doen, een meldpunt openen waar al het grensoverschrijdend gedrag in de pseudo-zorg / alternatieve hulpverlening kan worden gemeld. Vanuit een dergelijk meldpunt kunnen slachtoffers worden gestimuleerd om aangifte te doen. Ook kan de politie worden ingeseind wanneer er over een pseudo-zorgverlener meerdere meldingen binnenkomen terwijl geen van de slachtoffers aangifte wil doen.

8. Politie en justitie

8.1 Inleiding

Het meldpunt heeft opgemerkt dat de gang van zaken bij de politie rondom meldingen van seksueel misbruik op zijn minst onbevredigend is. Er wordt veel te veel op basis van incidenten gewerkt. Wat ontbreekt is kennis in dit geval van de tantra-sector. Er is geen sprake van eenduidig werken. Ook bij het Openbaar Ministerie is een groot verschil van aanpak per verdachte. Het is bekend dat er bij de politie een enorme werkdruk ligt rondom seksueel misbruik van kinderen en kinderporno, dat mag echter geen reden zijn om misbruik van volwassenen te negeren of op de lange baan te schuiven.

8.2 Bevindingen van het meldpunt

1. Het afgelopen half jaar heeft de politie na veel druk van het meldpunt en de slachtoffers, aangiften opgenomen van vrouwen die misbruikt waren door een behandelaar. Zeker twintig vrouwen die bekend zijn bij het meldpunt, zijn weggestuurd en ontmoedigd door de politie toen zij aangifte wilden doen. Volgens de wet is het niet toegestaan om het opnemen van een aangifte te weigeren. Nu nog steeds wordt mensen geweigerd of afgeraden om aangifte te doen, in april 2018 heeft het meldpunt nog van een aantal vrouwen gehoord dat hun aangifte door de politie niet werd opgenomen. Dit probleem wordt door andere meldpunten en advocaten bevestigd.[50] Uit verscheidene publicaties[51] is gebleken dat slachtoffers van seksueel geweld vaak geen melding maken van een zedendelict, dus de keren dat het wel gebeurt, moeten juist goed opgepakt worden.
2. Slachtoffers zijn niet op de hoogte van het feit dat als ze echt aangifte willen doen, dit moet worden opgepakt door de politie. Op grond van artikel 163 lid 6 WvSv en artikel 165 lid 1 WvSv (Strafvordering) is de politie verplicht de aangifte of klacht in ontvangst te nemen. Artikel 163 lid 6 WvSv luidt: 'Tot het ontvangen van aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161 WvSv zijn de opsporingsambtenaren en tot ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162 WvSv de daarbij genoemde ambtenaren verplicht.'
3. Bij het Openbaar Ministerie heerst geen duidelijk beleid wat betreft de beroepsuitoefening van verdachte behandelaars. De ene verdachte mag in afwachting van de resultaten van het onderzoek zijn beroep niet uitoefenen, wat voor de slachtoffers voor rust zorgt. De andere verdachte mag zijn bedrijf na drie maanden weer voortzetten inclusief de sessies met handelingen met de intieme delen. Dit zorgt

[50] Weigering aangifte niet altijd toegestaan, website strafrechtadvocaten https://01-strafrecht-advocaat.nl/weigering-aangifte-opnemen/

[51] Zie bijvoorbeeld: Rapport Aangiftebereidheid zedenmisdrijven, over overwegingen van zedenslachtoffers rond het opnemen van contact met hulpverlening en politie, geschreven door Regioplan en: Politiecijfers geven vertekend beeld op de website van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

voor veel frustratie, boosheid, onbegrip en onmacht onder de slachtoffers en bij diegenen die zich inzetten om vrouwen te beschermen tegen dit misbruik.

4. Er waren klachten over het niet nakomen van belafspraken door de politie. Voor een slachtoffer dat toch al met een zwaar trauma moet zien om te gaan, is het moment van aangifte doen bijzonder beladen. Het niet-nakomen van afspraken door de politie is schadelijk voor hun verwerkingsproces.
5. Slachtoffers werden van het kastje naar de muur gestuurd. Sommigen moesten vijf keer hun hele verhaal vertellen voor ze bij de juiste persoon waren.
6. Er is een melding van een slachtoffer dat aangifte wilde doen, dat ze van de politie te horen kreeg dat ze gedurende het proces niet in therapie mocht gaan en geen dingen mocht verwerken omdat dit de gang van zaken tijdens het onderzoek, de vervolging en het eventuele proces zou kunnen belemmeren. Hierdoor heeft dit slachtoffer afgezien van het doen van aangifte.
7. Het was niet duidelijk waar slachtoffers aangifte moesten doen, de politie stuurde ze van het ene naar het andere bureau terwijl officieel in elke plaats aangifte gedaan zou moeten kunnen worden.
8. Het is heel belangrijk dat de politie op de hoogte is van de terminologie en problematiek rondom tantra. Nog steeds horen slachtoffers bij de zedenpolitie dat de agenten nog nooit van tantra gehoord hebben. Alle leidinggevenden bij de politie zouden op de hoogte moeten zijn, maar dat is bij de ondergeschikten nog zeker niet het geval.
9. Als er eenmaal aangifte gedaan kan worden, zijn de slachtoffers zeker tevreden over de houding van de politie en de zorgvuldigheid waarmee er met hen wordt omgegaan. De meeste slachtoffers zeggen ook gebruik te gaan maken van de mogelijkheid van spreekrecht tijdens de rechtszaak. Dit kan zeker bijdragen aan het verwerkingsproces.
10. Het feit dat deze vrouwen zich kunnen uiten, gehoord en serieus genomen worden, draagt bij aan hun herstelproces. Ze zijn gemotiveerd om verder misbruik bij nieuwe slachtoffers te voorkomen, dit geeft hun een hoger doel dan alleen recht te krijgen over wat henzelf is overkomen.

8.3 Aandachtspunten voor politie en justitie

- Alle meldingen en aangiften die de slachtoffers willen doen serieus nemen en opnemen. Daarnaast moeten ze zorgvuldig worden afgehandeld.
- Een eenduidige aanpak door politie en het Openbaar Ministerie met betrekking tot vervolging en bestraffing op basis van art. 249.2.3 WvS.
- Verspreiding van kennis over het onderwerp tantra en de relatie met zorgverlening onder politie en Openbaar Ministerie.
- Meldingen en aangiften goed documenteren en centraal vastleggen. Met de huidige mogelijkheden binnen de ICT moet het mogelijk zijn dat het meteen duidelijk wordt als er meer meldingen dan wel aangiftes over iemand zijn. Aangiftes samenvoegen.
- Afspraken om terug te bellen nakomen.
- Vaste contactpersoon bij de politie voor de slachtoffers tot na de eventuele veroordeling.
- Er ligt een wetsvoorstel om illegaal sekswerk strafbaar te stellen. Mocht dit wetsvoorstel worden aangenomen dan kunnen de politie en officier van justitie actief tot strafrechtelijke vervolging overgaan.
- Zeer alert zijn op het voorkomen van secundaire victimisatie bij de slachtoffers.

Bijlagen

I. Terminologie

Term	*Uitleg*
Yoni	Vagina
Yoni-massage	Inwendige vaginale massage (vingeren)
Lingham	Penis
Lingham-massage	Penismassage (aftrekken)
Vajra en dorje	Symbolen voor het mannelijke en vrouwelijke, worden soms ook voor de geslachtsorganen gebruikt
Yab-yum	Houding die je ziet op de afbeeldingen van de goden Shakti en Shiva in de heilige vereniging. In penetratie dus. Veel behandelaars sturen aan op dit 'ritueel' met hun cliënten
Shakti en Shiva	Hindoeïstische goden, hemels koppel, vrouw/man
Tara	Vrouwelijke godin als vredesmanifestatie van verlichtende wijsheid in het Tibetaans boeddhisme
Kashmir-massage	Massagevorm bedacht door Daniel Odier (Fransman) met verwijzing naar de Kashmir-streek in India. Bij deze massage is er een hele intieme werkhouding, beiden zijn meestal bloot. De vrouw is erg kwetsbaar omdat de intieme delen tegen elkaar liggen
De-armouring en de-blocking	Een vorm van uitwendige en inwendige drukpuntmassage waarbij blokkades onder andere in de vagina of anus zouden worden opgeheven, soms het oprekken met de vingers van de vagina en of anus. Er kan veel kracht bij deze techniek gebruikt worden, soms om de cliënt mentaal te 'breken'
Pelvic/yoni release	Heeft veel overeenkomsten met de-armouring en yoni-massages. Vaak inwendig
Bodywork/lichaamswerk	Kan handelingen met de intieme delen bevatten

Tabel 6: Terminologie

NB: behandelaars nemen nogal eens een Indiase naam of een ander pseudoniem aan waardoor het indrukwekkender en betrouwbaarder over kan komen. In mindere mate wordt de eigen naam gebruikt. Hierdoor zijn veel aanbieders moeilijk(er) te traceren.

II. Relevante wetsartikelen

II.I Wetboek van Strafrecht:

II.I.I Artikel 240

Met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft hij die weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat een afbeelding of voorwerp aanstotelijk voor de eerbaarheid is en die afbeelding of dat voorwerp:

1. op of aan een plaats, voor het openbaar verkeer bestemd, openlijk tentoonstelt of aanbiedt;
2. aan iemand, anders dan op diens verzoek, toezendt.

II.I.II Artikel 242

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

II.I.III Artikel 243

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

II.I.IV Artikel 246

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen, wordt, als schuldig aan feitelijke aanranding van de eerbaarheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

II.I.V Artikel 247

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijk onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden of met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen pleegt of laatstgemelde tot het plegen of dulden van zodanige handelingen buiten echt met een derde

verleidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

II.I.VI Artikel 249

1. Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Met dezelfde straf wordt gestraft:
   1°. de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;
   2°. de bestuurder, arts, onderwijzer, beambte, opzichter of bediende in een gevangenis, rijksinrichting voor kinderbescherming, weeshuis, ziekenhuis, of instelling van weldadigheid, die ontucht pleegt met een persoon daarin opgenomen;
   3°. degene die, werkzaam in de gezondheidszorg of maatschappelijke zorg, ontucht pleegt met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd.

II.II Wetboek van Strafvordering:

II.II.I Artikel 156

1. Ambtenaren, met de opsporing van strafbare feiten belast, die geen hulpofficier van justitie zijn, doen door hen opgemaakte processen-verbaal, alsmede bij hen binnengekomen aangiften of berichten ter zake van strafbare feiten, met de inbeslaggenomen voorwerpen, onverwijld toekomen aan de hulpofficier van justitie onder wiens rechtstreeks bevel of toezicht zij staan dan wel aan de officier van justitie, indien een richtlijn van het Openbaar Ministerie dat voorschrijft of de officier van justitie zulks beveelt.
2. De hulpofficieren van justitie doen de processen-verbaal, bij hen binnengekomen of door hen opgemaakt, de aangiften, berichten en inbeslaggenomen voorwerpen onverwijld toekomen aan de officier van justitie.
3. Toezending kan met instemming van de officier van justitie achterwege worden gelaten.

II.II.II Artikel 160

1. Ieder die kennis draagt van een der misdrijven omschreven in de artikelen 92-110 van het Wetboek van Strafrecht, in Titel VII van het Tweede Boek van dat Wetboek, voor zoover daardoor levensgevaar is veroorzaakt, of in de artikelen 287 tot en met 294 en 296 van dat wetboek, van mensenroof of van verkrachting, is verplicht daarvan onverwijld aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar.
2. De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing op hem die door de aangifte gevaar zou doen ontstaan voor eene vervolging van zichzelven of van iemand bij wiens vervolging hij zich van het afleggen van getuigenis zou kunnen verschonen.
3. Evenzo is ieder die kennis draagt dat iemand gevangen gehouden wordt op eene plaats die niet wettig daarvoor bestemd is, verplicht daarvan onverwijld aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar.

II.II.III Artikel 161

Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen.

II.II.IV Artikel 163

1. De aangifte van eenig strafbaar feit geschiedt mondeling of schriftelijk bij den bevoegden ambtenaar, hetzij door den aangever in persoon, hetzij door een ander, daartoe door hem van eene bijzondere schriftelijke volmacht voorzien.
2. De mondelinge aangifte wordt door den ambtenaar die haar ontvangt, in geschrifte gesteld en na voorlezing door hem met den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Indien deze niet kan teekenen, wordt de reden van het beletsel vermeld.
3. De schriftelijke aangifte wordt door den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Met een ondertekende aangifte wordt gelijkgesteld de aangifte die langs elektronische weg is gedaan, mits deze voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde eisen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen beperkingen worden aangebracht in de gevallen waarin aangifte langs elektronische weg kan worden gedaan.
4. Op zijn verzoek ontvangt de aangever een kopie van de aangifte dan wel een kopie van het proces-verbaal van aangifte.
5. De schriftelijke volmacht, of, zoo zij voor een notaris in minuut is verleden, een authentiek afschrift daarvan, wordt aan de akte gehecht.
6. Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht.
7. Artikel 156 is van toepassing.

II.II.V Artikel 165

1. Tot het ontvangen der klachte is elke officier van justitie en elke hulpofficier van justitie bevoegd en verplicht.
2. Artikel 156 is van toepassing.

II.III Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz)

Het gaat te ver om de volledige wet Wkkgz hier op te nemen. Met name artikel 27 van de Wkkgz is relevant als het gaat om de handhaving.

II.III.I Artikel 27

1. Indien Onze Minister van oordeel is dat het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2, 3, 4, eerste lid, onderdelen a en b en 5 tot en met 10 niet wordt nageleefd, kan hij, in voorkomend geval in overeenstemming met Onze Minister wie het mede aangaat, de zorgaanbieder een schriftelijke aanwijzing geven.
2. In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2, 3, 4, eerste lid, onderdelen a en b en 5 tot en met 10 niet wordt nageleefd, alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen.
3. Een aanwijzing bevat de termijn waarbinnen de zorgaanbieder er aan moet voldoen.

4. Indien het nemen van maatregelen in verband met gevaar voor de veiligheid of de gezondheid redelijkerwijs geen uitstel kan lijden, kan de met het toezicht belaste ambtenaar een schriftelijk bevel geven. In voorkomend geval wordt daarvan onverwijld mededeling gedaan aan Onze Minister wie het mede aangaat. Het bevel heeft een geldigheidsduur van zeven dagen, welke door Onze Minister, in voorkomend geval in overeenstemming met Onze Minister wie het mede aangaat, kan worden verlengd.
5. De zorgaanbieder is verplicht binnen de daarbij gestelde termijn aan de aanwijzing onderscheidenlijk onmiddellijk aan het bevel te voldoen.
6. De bevoegdheid tot het verlengen van de geldigheidsduur van een bevel wordt niet gemandateerd aan een ambtenaar van het Staatstoezicht op de volksgezondheid.

III. Relevante jurisprudentie misbruik door begeleiders en zorgverleners

III.I Mental coach veroordeeld tot taakstraf wegens seks met cliënte

Uitspraak d.d. 22-03-2011 door de Hoge Raad

Hoge Raad veroordeelt mental coach wegens seks met cliënte tot 171 uren taakstraf en 85 dagen vervangende hechtenis.

III.II Alternatief therapeut veroordeeld tot betalen schadevergoeding wegens seksueel misbruik en afpersing

Uitspraak d.d. 11-12-2002 door de Rechtbank Maastricht

Alternatief therapeut in Kort Geding wordt door de rechtbank veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen van €10.000 en €20.000 euro aan twee vrouwen wegens seksueel misbruik en afpersing.

III.III Therapeut veroordeeld tot gevangenisstraf wegens seksuele handelingen en afpersing

Uitspraak d.d. 30-01-2003 door de Rechtbank Maastricht

De Rechtbank Maastricht veroordeelt de therapeut voor diverse seksuele handelingen en afpersing tot drie maanden gevangenisstraf, waarvan 1 maand voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar met als bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde zich gedurende de proeftijd zal onthouden als therapeut of hulpverlener van elke werkzaamheid of activiteit die redelijkerwijs als therapeutisch jegens derden kan worden aangemerkt.

III.IV Masseur veroordeeld tot gevangenisstraf wegens verkrachting met vinger

Uitspraak d.d. 24-01-2017 door de Rechtbank Gelderland

De rechtbank Gelderland heeft een 65-jarige man uit Emmen veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 12 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van drie jaar. Veroordeelde heeft als masseur een bezoekster van een saunacomplex verkracht door onverhoeds met (één van) zijn vingers in haar vagina te gaan.

Verder heeft hij ook zijn penis in haar hand gelegd. Tevens moet de verdachte een schadevergoeding aan het slachtoffer van €1.950,50 betalen.

III.V Man veroordeeld wegens verkrachting na geven GHB aan vrouw

Uitspraak d.d. 2-10-2014 door de Rechtbank Midden Nederland

Rechtbank veroordeelt man voor verkrachting wegens het hebben van geslachtsgemeenschap met een vrouw die buiten bewustzijn is geraakt door GHB tot gevangenisstraf van 36 maanden met aftrek van voorarrest waarvan 6 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 5 jaren en een verbod om contact met aangeefster op te nemen.

III.VI Medium veroordeeld wegens ontucht met zijn cliënte

Uitspraak d.d. 3-9-2014 door het Gerechtshof Den Haag in hoger beroep

In hoger beroep veroordeelt het gerechtshof een medium / paragnost / magnetiseur / hypnotiseur / mental coach die met zijn cliënte ontucht heeft gepleegd tot een taakstraf van 200 uur, een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden met een proeftijd van 5 jaar en een schadevergoeding van 500 euro. In die proeftijd van 5 jaar mag er geen zorg/hulp verleend worden. Het beroepsverbod werd, naast de proeftijd, als bijzondere voorwaarde opgelegd.

III.VII Therapeut krijgt taakstraf na gemeenschap met patiënte

Uitspraak dd 29-11-2016 door de Rechtbank Overijssel

Therapeut wegens seksuele handelingen veroordeeld tot taakstraf van 100 uur, gevangenisstraf van 180 dagen waarvan 178 voorwaardelijk, een proeftijd van 3 jaar en een schadevergoeding van €434,16. (De cliënte was verliefd en had 'vrijwillig' seks met de therapeut.[52])

III.VIII Natuurgenezer veroordeeld wegens ontucht tijdens massages

Uitspraak dd 08-03-2018 Rechtbank Overijssel

Een natuurgenezer is veroordeeld tot 6 maanden celstraf, waarvan 3 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar wegens ontucht met een patiënt tijdens een viertal sessies waarin hij het slachtoffer een massage gaf. De natuurgenezer moet ook een schadevergoeding betalen van ruim 1000 euro.

[52] Dit is is een situatie waarin diverse cliënten van tantra-masseurs zijn terechtgekomen. De rechtbank heeft in het eindoordeel o.a. rekening gehouden met het volgende:
"Verdachte heeft bij de politie en ter terechtzitting, onderbouwd door overlegging van een aantal gepubliceerde artikelen, verklaard dat hij op werkgebied in het verleden vaker te maken heeft gehad met misbruikte vrouwen. Met deze voorgeschiedenis in het achterhoofd is het extra kwalijk te constateren dat verdachte misbruik heeft gemaakt van een cliënt die worstelde met een door misbruik overschaduwde voorgeschiedenis. Een voorgeschiedenis waarvan aangeefster verdachte in het kader van therapie deelgenoot heeft gemaakt zodat hij zich, mede gezien zijn ervaring op dit gebied, van de kwetsbaarheid van aangeefster bewust moet zijn geweest. Als hulpverlener mocht van hem worden verwacht dat hij afstand bewaarde, juist in een therapiesituatie waarin intieme gevoelens worden geuit en waarin aangeefster, zo blijkt ook wel uit het dossier, naar verdachte ook (verliefdheids)-gevoelens heeft gehad en getoond."

III.IX Gynaecoloog krijgt beroepsverbod na gemeenschap met patiënte

Uitspraak dd 26-6-2017 Door het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Eindhoven

Schorsing van de inschrijving in het register voor de duur van één jaar waarvan zes maanden voorwaardelijk voor gynaecoloog wegens geslachtsgemeenschap met patiënte.

III.X Aura-/chakrahealer veroordeeld wegens seksuele handelingen met acht slachtoffers

Uitspraak dd 22-08-2006 door de Rechtbank Zutphen

Rechtbank veroordeelt 'aura-chakrahealer' wegens verkrachting en ontucht met acht patiënten tot vier jaar gevangenisstraf.

III.XI Hoge Raad oordeelt dat een uitleg onder Art. 249.2.3 WvS als "formele behandelrelatie" te beperkend is

Uitspraak d.d. 05-12-2017 door de Hoge Raad

OM-cassatie. Vrijspraak t.z.v. ontucht door arbeidsdeskundige werkzaam bij uitkeringsinstantie vrouw in re-integratietraject, art. 249.2.3 Sr. Werkzaam in de maatschappelijke zorg? Kennelijk heeft het Hof bij zijn oordeel tot uitgangspunt genomen dat voor de toepasselijkheid van art. 249.2.3 Sr is vereist dat sprake is van een "formele behandelrelatie" tussen degene die werkzaam is in de maatschappelijke zorg en degene die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd. Dat uitgangspunt is te beperkt en daarom onjuist. Art. 249.2.3 Sr kan ook toepassing vinden indien in feitelijke zin sprake is van een relatie a.b.i. deze wetsbepaling (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP2630). Volgt vernietiging en terugwijzing.

Deze jurisprudentie geeft weer dat met betrekking tot art. 249 lid 2 sub 3 WvS de feitelijke, functionele relatie doorslaggevend is en niet de formele relatie. Degene die zich als zorgverlener gedraagt, wordt door de Hoge Raad als zorgverlener beschouwd, ook als hij of zij dat niet formeel is. Artikel 249 lid 2 sub 3 WvS dient dus niet formeel maar materieel te worden uitgelegd.

III.XII Huisarts uit BIG-register geschrapt na toepassing tantrische behandelmethode

Uitspraak d.d. 17-12-2015 door het regionaal tuchtcollege voor de gezondheidszorg

Het Regionaal Tuchtcollege voor de gezondheidszorg te Eindhoven oordeelt dat een BIG-geregistreerde huisarts, die een tantrische behandelmethode te weten Pelvic release ("de behandeling") als zorg aanbood, deze niet had mogen toepassen. Dit omdat een arts nooit seksuele handelingen mag verrichten en omdat de behandeling intieme handelingen met zich mee brengt die een arts als zorgverlener nooit mag verrichten en daarmee naar haar aard grensoverschrijdend is. Het tuchtcollege laat daarom zijn inschrijving in het BIG-register doorhalen en ontzegt hem het recht op wederinschrijving.

IV. Onderzoek Universiteit Groningen naar strafbare dwang, verkrachting en ontucht

Promotieonderzoek van Kai Lindenberg naar de verschillende begrippen in het strafrecht rond strafbare dwang, verkrachting en ontucht. De resultaten van zijn onderzoek kunnen worden gelezen in zijn proefschrift.[53]

V. Nieuws over het meldpunt en de aanhouding van behandelaars

Alle artikelen zijn ook te bereiken via https://meldpunt-tantra-misbruik.nl/nieuws/

6-4-2018 BEANTWOORDING KAMERVRAGEN
Minister Dekker geeft antwoord op de Kamervragen van Van Nispen

4-4-2018 Trouw
Meer dan de helft van de tantramasseurs zou zich aan vrouwen vergrijpen

30-3-2018 Vrouw.nl
Joy is misbruikt door een tantramasseur: IK BEN BANG DAT IK HEM TEGENKOM

26-3-2018 Koorddanser
Tantramassage gevaarlijk in Nederland- honderd meldingen van misbruik

24-3-2018 De Gelderlander
Beroeps- en contactverbod voor Rhenense tantratherapeut

18-3-2018 KAMERVRAGEN
Kamervragen door sp kamerlid Van Nispen

15-3-2018 De Gelderlander
Veel meer klachten over 'Rhenense tantratherapeut.'

13-3-2018 NRC
Seksueel misbruik tijdens tantramassage
Seksueel misbruik door tantramasseurs is eerder regel dan uitzondering.

9-3-2018 AD
Rhenense tantratherapeut die mogelijk te ver ging, blijft voorlopig vast
De rechter commissaris heeft besloten de voorlopige hechtenis te verlengen tot 21 maart

[53] Strafbare dwang.: Over het bestanddeel 'dwingen' en strafbaarstellingen van dwang, in het bijzonder art. 284 Sr, door K.K. Lindenberg https://www.zedenadvocaat.nl/wp-content/uploads/2017/09/Strafbare-dwang-verkrachting-en-ontucht.pdf

7-3-2018 Telegraaf
Illegale tantramassage: "Ze zien hun penis als een soort toverstaf".
Het interview met Helene Baayen voor Vrouw.nl wordt doorgeplaatst in de Telegraaf met een spannende kop

7-3-2018 - Vrouw.nl
Ga nooit naar een man voor een tantramassage.
Helene Baayen van het Meldpunt Tantra Misbruik wordt uitgebreid geïnterviewd door Vrouw.nl

6-3-2018- NOS
Tweede tantramasseur opgepakt voor seksueel misbruik.
Een masseur uit Rhenen is opgepakt nadat vier vrouwen tegen hem aangifte hebben gedaan.

6-3-2018 - Algemeen Dagblad
Rhenense tantra-therapeut opgepakt na seksueel misbruik

1/ 12/2017 - Radio Rijnmond
Rijnmond Staat Stil: Rob Hogendoorn, boeddhisme en misbruik
Uitgebreid interview met Rob Hogendoorn over misbruik binnen tantra en boeddhistische subculturen

1/12/2017 - NOS
Tantra-masseur onder voorwaarden vrij

30/11/2017 - Radio Rijnmond
Arrestatie tantramasseur is doorbraak
Bericht met Interview met Caroline Franssen van het Meldpunt Tantra Misbruik:

30/12/ 2017 - Telegraaf
Tantramasseur Edwin M. uit Rotterdam vast na aangifte ontucht
Op woensdag 29 november 2017 is de eerste masseur voor 2 dagen opgepakt.

29/11/2017 - NOS
Arrestatie tantramasseur na nieuwe aangifte misbruik

29/12/2017 - NRC
Tantramasseur opgepakt na aangifte

25/11/2017 - NOS
Steeds meer misbruik door tantramasseurs.
Besteedt opnieuw aandacht aan het onderwerp met het artikel

24/11/2017 - VROUW
Hoe zit het nou echt met tantra-misbruik, is het net zo erg als een brute verkrachting?
Interview met een slachtoffer

23/11/2017- KAMERVRAGEN
Kamervragen over misbruik en effectiviteit politie.
Er worden Kamervragen gesteld door Attje Kuiken.

Het Meldpunt Tantra Misbruik is op 22 november 2017 voor het eerst uitgebreid in het nieuws gekomen. Onderstaande artikelen en radio-interviews zijn allemaal van die dag.

22/11/2017 - NOS
Vrouwen waarschuwen voor misbruik tantramasseurs
Verscheen als eerste artikel om zes uur in de ochtend op de webpagina van de NOS.

22/11/2017 - NOS RADIO
Radio1 Journaal en een reportage van de NOS op Radio 1.
Vervolgens werd het item uitgebreid behandeld in het radiojournaal van de NOS. Veel nieuwszenders namen het over.

22/11/2017 - NOS
Seksueel misbruikt worden bij tantra-massage en daarna moeten afrekenen.
Achtergrondartikel op de website van de NOS.

22-11-2017 - VOLKSKRANT
In anderhalve maand 30 klachten over seksueel misbruik tantramasseurs: 'Het is één groot beunhazencircuit'
Op de website van de Volkskrant, verscheen de volgende dag ook in de gedrukte krant.

22/11/2017 - RADIO RIJNMOND
Tantramasseurs over de schreef: het zijn serieverkrachters.
Caroline Franssen van het Meldpunt Tantra Misbruik werd geïnterviewd tijdens een uitgebreid item van Radio Rijnmond:

22/11/2017- RADIO FUNX
Seksueel misbruik in de tantrawereld, hoe zit dat?
Helene Baayen was te gast bij de radiozender FunX bij het item

22/11/2017 - RTLNIEUWS
Tientallen klachten over seksueel misbruik tantramasseurs: 'Hij wilde uren vrijen'
Artikel met interview met slachtoffer.

VI. Voorbeeld APV gemeente Heerde[54]

Artikel 3:1 Begripsbepalingen
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

[54] http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/historie/Heerde/165516/165516_7.html

a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting wordt in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, sekssauna, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;
h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
    1. de exploitant;
    2. de beheerder;
    3. de prostituee;
    4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
    5. toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;
    6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voorzover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels
Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Artikel 3:4 Seksinrichtingen
1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan; binnen de gemeente Heerde wordt maximaal één dergelijke vergunning verleend;
2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:

a. de persoonsgegevens van de exploitant;
b. de persoonsgegevens van de beheerder; en
c. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf.

3. Op de vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder;
   a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij:
   b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
   c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
   a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
   b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
   c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
      - bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
      - de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273f, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
      - de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
      - de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
      - de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
      - de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
   a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
   b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
   a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;

b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.

5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op zondag tot en met zaterdag tussen 01.00 en 07.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3:7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13 tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
   a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6 eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
   b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
   a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
   b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
   gedurende de tijden bedoeld in het eerste lid, het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.

VII. Voorbeelden ethische codes

Hieronder hebben we een aantal organisaties opgesomd, die werkzaam zijn op gebieden van intimiteit en seksualiteit. Elk van deze organisaties heeft een beroepscode, waaraan leden van die organisaties zich moeten houden. Ze kunnen als voorbeeld en inspiratiebron dienen voor het tantra-werkveld.

- Nederlandse Orde Van Intimiteitscoaches & Surrogaatpartners (NOVIS[55], beroepscode NOVIS[56])
- Nederlandse Wetenschappelijke Vereniging voor Seksuologie (NVVS[57], beroepscode NVVS[58])
- Association of Certified Sexological Bodyworkers (ACSB[59], beroepscode ACSB[60])

VIII. Kamervragen die zijn gesteld rond het Meldpunt Tantra Misbruik

VIII.I Vragen van het lid Kuiken

Vragen van het lid Kuiken (PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over aangiftes na misbruik door behandelaars (ingezonden 23 november 2017).

Vraag 1
Kent u het bericht «Vrouwen waarschuwen voor misbruik door «behandelaars»»?1

Vraag 2
Deelt u de mening dat het bijzonder verwerpelijk is als personen zich uitgeven als masseur om zo vrouwelijke slachtoffers van seksueel misbruik te misbruiken? Zo ja, waarom en welke strafbare feiten kunnen daarbij aan de orde zijn?

Vraag 3
Deelt ook u de vrees «dat de 24 klachten slechts het topje van de ijsberg zijn, want de praktijk van misbruik leert dat veel anderen zich diep schamen en niet aan de bel durven te trekken»? Zo ja, waarom? Wat gaat u doen om dit nader te laten onderzoeken en aan te pakken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4
Is het waar dat vrouwen die aangifte wilden doen door de politie werd verteld dat dat geen zin had en het daarom bij een melding hebben gelaten?

Vraag 5

[55] http://www.stichtingnovis.nl/
[56] http://www.stichtingnovis.nl/pages/kwaliteit.php
[57] https://www.nvvs.info/
[58] https://www.nvvs.info/images/Gedragscode_voor_NVVS-leden_dan_wel_bij_de_Stichting_NRVS_geregistreerde_seksuologen.pdf
[59] http://sexologicalbodyworkers.org/
[60] http://sexologicalbodyworkers.org/ethics/

Deelt u de mening dat vrouwen die in een dergelijke kwetsbare situatie slachtoffer zijn geworden en een hoge drempel hebben moeten overwinnen om naar de politie te stappen, er altijd van op aan moeten kunnen dat zij aangifte kunnen doen? Zo ja, waarom en waarom hebben vrouwen die zekerheid niet altijd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6
Hoeveel meldingen zijn er bij het Meldpunt Tantra Misbruik binnengekomen? Staat de politie in verbinding met dit meldpunt?

Vraag 7
Kunnen gemeenten tantra-massage vergunningplichtig maken? Zo ja, waarom en op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

VIII.II Antwoorden van Minister Grapperhaus op vragen van lid Kuiken

Antwoorden:
701 Vragen van het lid Kuiken (PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over aangiftes na misbruik door behandelaars (ingezonden 23 november 2017).

Antwoord van Minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 14 december 2017).

Vraag 1
Kent u het bericht «Vrouwen waarschuwen voor misbruik door «behandelaars»»?1

Antwoord 1
Ja

Vraag 2 en 3
Deelt u de mening dat het bijzonder verwerpelijk is als personen zich uitgeven als masseur om zo vrouwelijke slachtoffers van seksueel misbruik te misbruiken? Zo ja, waarom en welke strafbare feiten kunnen daarbij aan de orde zijn? Deelt ook u de vrees «dat de 24 klachten slechts het topje van de ijsberg zijn, want de praktijk van misbruik leert dat veel anderen zich diep schamen en niet aan de bel durven te trekken»? Zo ja, waarom? Wat gaat u doen om dit nader te laten onderzoeken en aan te pakken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2 en 3
Seksueel overschrijdend gedrag is onacceptabel en elk geval van seksueel misbruik is er één teveel. Zoals ik ook in de brief 24 november jl. met uw Kamer heb gedeeld is ongewenst seksueel gedrag tussen volwassenen strafbaar als er sprake is van dwang. Daarvan is in ieder geval sprake bij seksueel geweld. Ook strafbaar is seksuele interactie waarbij misbruik wordt gemaakt van mensen in een kwetsbare toestand of positie, evenals seksuele interactie waarbij misbruik van gezag wordt gemaakt. Een slachtoffer kan in al deze gevallen terecht bij de politie of één van de van de Centra voor Seksueel Geweld (CSG's). Deze instanties kunnen ook uitkomst bieden in situaties waarin het voor het slachtoffer lastig te bepalen is of het om strafbaar gedrag gaat. Het is namelijk niet altijd zo dat bij elke melding sprake is van een strafbaar feit in de zin van de strafwet. Als er geen sprake is van een strafbaar feit kan er geen aangifte worden gedaan, maar wordt de melding wel geregistreerd. Zedenzaken zijn ingrijpende zaken die veel emoties oproepen, waaronder mogelijk gevoelens van schaamte.

Ik vind het van groot belang dat slachtoffers van seksueel misbruik hier melding van durven maken. Dit biedt de mogelijkheid om opvolging te geven aan deze meldingen en hier mogelijk strafrechtelijke sancties aan te verbinden. Om te bevorderen dat slachtoffers melding durven maken vind ik het van belang dat de positie van het slachtoffer centraal staat. Zoals ik in mijn brief van 24 november jl. met uw Kamer heb gedeeld heeft eerder dit jaar de implementatie van richtlijn 2012/29/EU geleid tot een uitbreiding van de rechten van slachtoffers zoals vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht. Slachtoffers kunnen altijd melding doen van een strafbaar feit. En als er grensoverschrijdend gedrag heeft plaatsgevonden, kom dan zo snel mogelijk naar de politie of het CSG, zodat een masseur kan worden aangepakt.

Vraag 4 en 5
Is het waar dat vrouwen die aangifte wilden doen door de politie werd verteld dat dat geen zin had en het daarom bij een melding hebben gelaten? Deelt u de mening dat vrouwen die in een dergelijke kwetsbare situatie slachtoffer zijn geworden en een hoge drempel hebben moeten overwinnen om naar de politie te stappen, er altijd van op aan moeten kunnen dat zij aangifte kunnen doen? Zo ja, waarom en waarom hebben vrouwen die zekerheid niet altijd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5
Ik ga niet in op de individuele casus. Een slachtoffer van ongewenst seksueel gedrag kan in alle bij het antwoord op vraag 3 genoemde gevallen terecht bij de politie of één van de van de Centra voor Seksueel Geweld (CSG's). Ik deel de mening dat zedenzaken zeer ingrijpende zaken zijn die veel emoties oproepen. Zoals gezegd vind ik het dan ook van groot belang dat de positie van slachtoffers centraal staat. Na een melding bij de politie voert de politie met een slachtoffer een uitgebreid informatief gesprek. Daarin wordt het slachtoffer geïnformeerd over de mogelijkheden van hulpverlening, het proces van aangifte, slachtofferrechten, het recht op gratis rechtsbijstand en de mogelijke impact van het strafrechtelijke traject. Het gesprek wordt gevoerd door gespecialiseerde rechercheurs die getraind zijn in hun opstelling en op het objectief benaderen van het feitenrelaas. Aansluitend aan dit eerste gesprek kan het slachtoffer direct aangifte doen. Ik wil benadrukken dat in dit soort zaken met grensoverschrijdend gedrag er een lastige bewijsvoering is. Vaak gebeuren dit soort overschrijdingen zonder getuigen en kan er sprake zijn van het woord van het slachtoffer tegen het woord van de masseur. Daarom is het van groot belang om eventuele sporen zo snel mogelijk vast te leggen om de verklaring van het slachtoffer te onderbouwen.

Vraag 6
Hoeveel meldingen zijn er bij het Meldpunt Tantra Misbruik binnengekomen? Staat de politie in verbinding met dit meldpunt?

Antwoord 6
Het Meldpunt Tantra Misbruik is een particulier initiatief. Het exacte aantal meldingen is mij dan ook niet bekend. Wanneer nodig staat de politie in contact met het meldpunt.

Vraag 7
Kunnen gemeenten tantra-massage vergunningplichtig maken? Zo ja, waarom en op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

In antwoord op deze vraag merk ik op dat de meeste gemeenten al een vergunningvereiste hebben op het gebied van seksinrichtingen en prostitutie. Het aanbieden van tantra-massages kan daaronder ook worden begrepen. Ik wijs erop dat het verrichten van therapeutische handelingen met de intieme delen slechts is voorbehouden aan (para)medische professionals. Dit zijn bijvoorbeeld artsen, verloskundigen of bekkenfysiotherapeuten die zich moeten houden aan de protocollen van hun beroepsgroep. Voor het overige geldt in de meeste gemeenten dat het tegen betaling aanbieden van sekswerk een (prostitutie)vergunning vereist. Gemeenten kunnen handhavend optreden indien een aanbieder van dergelijke diensten de gemeentelijke voorschriften overtreedt. Ten overvloede merk ik nog op dat het kabinet heeft voorgenomen in het nieuwe regeerakkoord om sekswerk zonder vergunning strafbaar te stellen.

VIII.III Vragen van het lid van Nispen

Vragen van het lid van Nispen (SP) aan de Ministers voor Rechtsbescherming en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over seksueel misbruik tijdens de tantra-massage (ingezonden 19 maart 2018).

Vraag 1

Kent u het artikel over seksueel misbruik door behandelaars?1

Vraag 2

Heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg meldingen ontvangen hierover? Zo ja, wat hebben zij met deze meldingen gedaan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 3

Welke regels gelden er voor het uitoefenen van het beroep van tantramasseur of -therapeut en hoe vindt toezicht hierop plaats? Wat is uw oordeel daarover?

Vraag 4

Bent u bereid na te gaan of het klopt het dat de aangiftes van een dertigtal vrouwen met betrekking tot seksueel misbruik door een behandelaar zijn geweigerd? Waarom zijn deze geweigerd?

Vraag 5

Wat zal er gebeuren met de meldingen die binnenkomen bij het Meldpunt Tantra Misbruik? Bent u bereid om in gesprek te gaan met de oprichters van dit meldpunt over een mogelijke rol die de overheid, bijvoorbeeld via de politie en het Openbaar Ministerie, kan innemen bij deze problematiek? Zo nee, waarom niet?

VIII.IV Antwoorden van Minister Dekker op vragen van lid van Nispen

2018Z04932

Vragen van het lid Van Nispen (SP) aan de ministers voor Rechtsbescherming en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over seksueel misbruik tijdens de tantramassage (ingediend op 19 maart 2018)

Vraag 1
Kent u het artikel over seksueel misbruik door tantramasseurs?[1]

Antwoord vraag 1
Ja.

Vraag 2
Heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg meldingen ontvangen hierover? Zo ja, wat hebben zij met deze meldingen gedaan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 3
Welke regels gelden er voor het uitoefenen van het beroep van tantramasseur of –therapeut en hoe vindt toezicht hierop plaats? Wat is uw oordeel daarover?

Antwoord op vragen 2 en 3
In de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) zijn eisen opgenomen over de kwaliteit van zorg en de afhandeling van klachten en geschillen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd i.o. (hierna: Inspectie) ziet toe op naleving van de Wkkgz. Bij niet reguliere zorg (‘andere zorg’) zal per situatie moeten worden beoordeeld of de desbetreffende verrichtingen onder de Wkkgz vallen. Hierbij is onder meer van belang dat het moet gaan om verrichtingen die rechtstreeks betrekking hebben op een persoon en – voor zover in dit verband relevant – ertoe strekken hem te genezen, zijn gezondheidstoestand te beoordelen of zijn gezondheid te bevorderen of te bewaken. De Inspectie heeft de afgelopen jaren enkele meldingen ontvangen over vermeend seksueel grensoverschrijdend gedrag door een persoon die zichzelf betitelde als tantramasseur. De Inspectie heeft geconcludeerd dat de betreffende activiteiten niet vallen onder de reikwijdte van de Wkkgz en daarmee niet onder het toezicht van de Inspectie. De melders is geadviseerd aangifte te doen bij de politie.

4. Bent u bereid na te gaan of het klopt het dat de aangiftes van een dertigtal vrouwen met betrekking tot seksueel misbruik door een tantramasseur zijn geweigerd? Waarom zijn deze geweigerd?

5. Wat zal er gebeuren met de meldingen die binnenkomen bij het Meldpunt Tantra Misbruik? Bent u bereid om in gesprek te gaan met de oprichters van dit meldpunt over een mogelijke rol die de overheid, bijvoorbeeld via de politie en het openbaar ministerie, kan innemen bij deze problematiek? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vragen 4 en 5
Zoals ik uw kamer eerder heb geïnformeerd[2] ga ik niet in op individuele casus en aangiften. Een slachtoffer van ongewenst seksueel gedrag kan hulp krijgen van één van de van de Centra voor Seksueel Geweld (CSG’s) of een melding doen bij de politie. Na een melding bij de politie voert de politie met een slachtoffer een uitgebreid informatief gesprek. Daarin wordt het slachtoffer geïnformeerd over de mogelijkheden van hulpverlening, het proces van aangifte, slachtofferrechten, het recht op gratis rechtsbijstand en de mogelijke impact van het

strafrechtelijke traject. Het gesprek wordt gevoerd door gespecialiseerde rechercheurs die getraind zijn in hun opstelling en op het objectief benaderen van het feitenrelaas. Aansluitend aan dit eerste gesprek kan het slachtoffer direct aangifte doen. Het Meldpunt Tantra Misbruik is een particulier initiatief en geeft op hun website informatie over het doen van een melding bij de politie. Wanneer nodig staat de politie in contact met het meldpunt.

[1] https://www.nrc.nl/nieuws/2018/03/12/misbruik-tijdens-de-tantramassage-a1595408

[2] Antwoorden op de vragen van het lid Kuiken aan de minister van Justitie en Veiligheid over aangiftes na misbruik door tantramasseurs d.d. 13 december 2017 nr. 2169300

Meldpunt-
Tantra-
Misbruik.nl